Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

اهداء

خوار بز گرته

Digitized by Google

د شاعر پسرلی

د

محمد جان (فنا)

ذوهم اثر

PROPERTY OF PACKU 6185

مهتمم : قاسم «سوزان»
دچاپ شمېر : ۵۰۰
دچاپ نېټه : وری ۱۳۴۰

فهرست

شمېر	شعر	مخ
۱	پیل	۱
۲	عشق	۱
۳	کائنات	۲
٤	دتالندې کوکار	٤
٥	دپسرلی ناوې	٤
٦	بر ېښنا	۷
۷	دتوتکی شور	۸
۸	نیالګی	۹
۹	دوریځ ژړا	۱۰
۱۰	خاخکی	۱۱
۱۱	دبودې ټال	۱۲
۱۲	دشپونکی شپېلی	۱۳
۱۳	د شقق سره خبرې	۱٤
۱٤	مېږی څه وایې	۱٥
۱٥	د هېواد پسرلی	۱٦
۱٦	اې پښمانه	۱۹
۱۷	بن	۲۱
۱۸	سرو	۲۳
۱۹	چمن وایی	۲۳
۲۰	دسحر نسیم ته	۲۳
۲۱	غوټی	۲٥
۲۲	اغزی	۲٦
۲۳	ګل	۲۷
۲٤	دپسرلی ګل	۲۸
۲٥	دبلبل نغمه	۳۰
۲٦	دفواري ساز	۳۰

شمېر	شعر	مخ
۲۷	باد	۱
۲۸	دتوتی سندري	۱
۲۹	څانګه	۲
۳۰	دحباب خندا	۳۳
۳۱	شنه پانه	۳٤
۳۲	دسیند څپو نغمې	۳٥
۳۳	زېړی ګلونه	۳٥
۳٤	خوږ انار	۳٦
۳٥	مڼې ته	۳۷
۳٦	سپین زر	۳۸
۳۷	کیمیا بوټی	۳۹
۳۸	دغنمو وزی	٤۰
۳۹	دمچمچی ناره	٤۱
٤۰	چینه	٤۲
٤۱	منګی	٤۳
٤۲	طبی نباتات	٤٤
٤۳	چرس	٤٤
٤٤	یووزی انګوریم	٤٥
٤٥	دام اودانه	٤٦
٤٦	بندی کوتره	٤۷
٤۷	داوریازمزمه	٤۷
٤۸	واهم یوخیال	٤۸
٤۹	مېوه	٤۹
٥۰	دپښتونخواغرونه	٤۹
٥۱	خاوره	٥۱
٥۲	تیږه	٥۱

شمېر	شعر	مخ
٥۳	کوچی	٥۲
٥٤	آسمانی پېغله	٥۳
٥٥	اوربشي	٥٥
٥٦	سپین زیری مالیار	٥٦
٥۷	دشکوفې جشن	٥۸
٥۸	دارغوان مشعل	٥۹
٥۹	دور پښمو چنجی	٥۹
٦۰	دشبنم مرغلرې	٦۰
٦۱	مرګ اوژوند	٦۱
٦۲	دبزګر چیغه	٦۲
٦۳	خپشاوه	٦۲
٦٤	تمباکو څه وایی	٦۳
٦٥	غاړه ول	٦٤
٦٦	قفس	٦٥
٦۷	زرکې ته	٦٦
٦۸	ګلچین شاعر	٦۷
٦۹	خزان	٦۷
۷۰	پای	٦۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

﴿الف﴾

د بناغلی «مجروح» تقریظ

بناغلی فنا.

ستاداشعار ومجموعه چه ماته دې را کړې وه ماوکتله، اوخوشعرونه چه دې ماولیدل خدای شته وه پرمې خوښ شو اوه پرخوند يې راکړ.

ستاپه بعض شعرونوکښې شعری لطافت اوادبی قوت له ورایه بنکاری تاچه دشعرونو دپاره کومې موضوع ګانې ټاکلی اوکوم عنوانونه چه دې پیدا کړی دی داپخپله ستاپه ښه استعداد اوستاپه ښه قریحه دلالت کوی.

که ته خپل دادبی تکامل سیر ته دوام ور کړی اوپه دې لار کښې څوقدمه نور مخکښې لاړشې د پښتو په شاعری کښې به یو ښه پیاوړی شاعر داعلاموپه فهرست کښې زیات شی؛ اودپښتودادب سنګر کښې به یوبل ښه سپاهی پیداشی اوهغه به ته یې!

ته فنایې مګر داوه اوسه شعر به دې دایم باقی وی که خدای کول.

سید شمس الدین «مجروح»

★ ★ ★

د بناغلی «الفت» تقریظ

دشاعرپسرلی دبناغلی فناصافی داشعارومجموعه ده چه په شاعرانه او ادبی. رنګ کښئ د اجتماعی ژوند نـاوړه خـواوې له انتقاد لاندې نیولی دی دا اشعار دمضمون او موضوع په لحاظ دطبیعت لهمظاهرو او بشری فطرت سره ډیر ارتباط لری.

دغه ځلمی شاعر یوازې له گل اوبلبل سره کارنلری دوطن له اغزوسره هم آشنا دی اودهیواد لهرګانی بوټی سره مینه او علاقه لری دده دځینو اشعارو عنوانونه لکه دغنمو و زی، څانګه، شنه پانه تیبزه، خاوره ، اغزی منګی، چینه اوداسې نورد نورو په اشعارو کښی دغومره نه مومو .

فنا په دغسی موضوعاتو کښی ډیر سه نکات اومطالب پیدا کړی دی اواشعار بې اصلاحی رنګ لری ، ژبه یې ساده او روانه ده اوپه شعری پیرایه کښی ځینی اجتماعی معایبوته گوته نیسی مثلاً دپسرلی گل په خبرو راولی اوداپرې وایی:

چه غوټی و م له نسیمه شرمیدمه ✲ په څنو پانو کښی بلبل نه پټیدمه
دوز مې په تخنولو په خندا شوم ✲ د بلبل خوږو نغمو سره آشناشوم
. . . . . ✲ . . . . . .
کله ظلم ماله خپل بوټی جدا کړی ✲ په بازار کښی مې پیسو باندې سودا کړی
لکه بنګلې بنګلې پهغلی چه خرخیبزم ✲ زما نسان نه یم له ننګه مړاوی کیبزم

✲ ✲ ✲ ✲ ✲

همدا رنګه د تیبزې له سنګین عنوان لاندې چه ظاهراً شاعرانه عنوان نه معلومیبزی خپل شعر په شاعرانه رنګ داسی شروع کوی :

«دخو بانو دزړه تشبیه له ماسره کښبزی ، دعدالت په تله کښې دکم او زیات مقیاس او معیار زه یم ، زمرد لعل اویاقوت زما نومونه دی، طلا اولاجورد زما په غیبز کښی ځای لری ، د وطن دخپلواکی په جګړه کښی د مجاهد ینو سنګر زه یم له مانه د عزم اوثبات کلك درس واخله، دهرې مانی او ودانی تهداب زه یم او ددنیالوړې مانی اوښکلې بنګلې په ماباندې ټینګې ولاړې دی»

له دغې لندې تبصرې نه بنائی د بناغلی فنا دشعر رنګ او ډول څه نه څه معلوم شوی وی، زه دغه اشعار دقدر وړ بولم اوپه نبه ستر گه ورته گورم.

۳۸/۸/۱۴ گل پاچا «الفت»

(c) ketabton.com: The Digital Library

دښاغلی «بېنوا» تقریظ

دفنا پسرلی مې وکوت ، خو دادهغه فناپسرلی نه دی چه پسرلی یې د بقا
خزان وی، بلکه له دې پسرلی څخه پخپله دبقا بوی پورته کیږی .
زه د فنا شاعرانه جذ باتو ته په درنه ستر که گورم، خصوصاً دده ساده او
روان سبك دستایلو وړدی .

هیله ده چه دده دا پسرلی به خزان و نه لری او پرله پسې به رنگارنگ گلونه
دده د طبع په بن کې په غوړیدووی ، چه د ذوق دخاوندانو د ماغونه معطر کړی، اوداهغه
وخت کیدای شی چه دی په خپله دښکلا په تماشو کی فناشی لکه چه پخپله وایی:

«فنا» شوی د ښکلا په تما شویم
ماجار کړی ستاله مخ نه دی هزار بن

۳۸/۷/۱۹ عبدالرؤف «بینوا»

★ ★
★

دښاغلی «ربښتين» تقريظ

دشاعر دپسرلی له نندارې څخه مې پوره خوند واخيست، ددې پسرلی غوټی
ړومبی په حمد او ثنا او بيا دعشق په ستا ينه خو له پرانستې ده. په دې پسرلی
کښی رنګارنګ ګلونه غوړيدلیدلی او هرراز وزمې پکښی چلپدلی دی.

په دی ګلونو کښی يو خوږ بوی پروت دی؛ چه دهرچا زړونه پرې تازه کيږی
په دی پسرلی کښی په مزه مزه دبلبل نغمې، دتوتيانو سندرې دسيند څپو شور
د شپونکی دشپيلی سوزناکې چيغې اوربدل کيږی.

ددې پسرلی دسحر په نسيم مخ پټی غوټی غوړيږی، د دې پسرلی باد
دخوارانو پيغامونه شته منوته رسوی:

دخوارانو پيغامونه را سره دی ★ رسوم ئی د بډای عشرت سرای ته
غرض داچه دشاعر په پسرلی کښی دژوندانه ډېر رازونه اوخوندونه شته دی.

لکه بوی چه دګل په پاڼه کښې پټ دی دغسې فنا هم په خپلو اشعارو کښې
ځان ننښتی دی خوده دروانې اونازولې نرمې طبعې پلوشې پکښې غلی غلی ځليږی.

داسېښکاری چه فنا دزړه په فتوه شعر وايی اودزړه دخا وندانو دپاره يې وايی
نو ځکه په زړه کښی لار پيدا کوی زه پوره هيله لرم چه دا ځلمی شاعر به نور هم دشعر
پسرلی ښايسته کاندی او دشعر دباغ وبن ګلانو ته به نوره تازګی هم وبښی.

۳۸/۱۰/۱۳ صديق الله «ربښتين»

★ ★
★

د شاعر پسرلی

یا نوی گل

لکه څرنګه چه په ناغوړ بدلی غوټی کښې رنګ او بوی پټ دی همداسې په هر زړه کښې ډېرې نیمګړې آرزو ګانې ا و نیمه خوا ارمانونه شته .

او لکه څرنګه چه د وزمې په سحر د غوټی د مخ حجاب او پرده لکه د شاپېریانو په قلمرو کښې د زړو طلسم په څېرمات او بېرته شی، همداسې د الهام د جذبې او د دردونو د سوزو ګدا ز په واسطه د شاعر د باطنی آرزوګانو اومفکورې له مخې پرده لېرې کیږی او دشعر په ژبه دده د آرزوګانو معما تفسیر پیږی د شاعر د زخمی زړه د داغونو په ګلخانه کښې د ننه د آرزوګانو غوټی هم وده وکړه ، دا غوټی خو څکه د مجهولو او مرموزو آرزو ګانو معما ده چه د یوه رنځور شاعر د درد مند اوغمناك ژوند خزان کښې د آه او ا وسپلیو د نسیم په چلېد و د نوی ګل پشان غوړېدلی او د ځلمیتوب په تودو وینواو او ښکو اوبه شوې ده .

دا نوی ګل معنوی ګل ذی . د دې ګل بلبل شاعر، باغ د شاعر زړه اومالیار د شاعر پاکې آرزوګانې دی .

که څه هم دا ګل ظاهری رنګ وبوی ا و د صورت سنګا ر نلر ی خود سیرت ښکلا اوعطر پکښې شته .

د دې ګل تنکی پاڼه ظاهراً د ښکلو ناز کو بار خوګانو پشان رنګینه ده خو په باطن کښې د درد مند شاعر دزړې ښې اود بېوزلوخوارانو دابتروځېرو او د یتیمانودځېږو ځپلومخونو هنداره ده .

دا ګل کله کله د شړشم دګلو پشان د بېوزلوتیارې خونې روڼې کوی یادشهیدقبر سر ته دلاله د څراغ په څېرسوزی .

او کله کله دا ګلان د جنتی شانتې هېواد دوچو میرواو دښتونود تورو خاورو په غېږ کښې، د لاجورد دتك شین آسمان دلاندې د زمردو په شنو شنو چمنونو کښې د سرو زرو د زېړ وګلونو په رنګ یا د لعل او یا قوت دغا ټول پشان را شنه کېږی اودنا پوهی اوبېکاری او یا د بېوسیلګی په تورتم کښې زمونږد حیات په اوبو وده کوی .

هوا د دې نوی ګل معجزه خو داده چه که څه هم یو ګل دی خو ډېر رنګونه

لری، ددې ګل درنګونولیدل اویا اودبوی اوعطردکیفیت اوماهیت کشفول اوبوټول ډېره باریکه نازولې قریحه اوحقیقی بصیرت غواړی اوکه نه ډېرممکن دی چه داګل لکه د وچو میرودمغیلان پشان سترګو ته دا غزی په څېر ودرپېژی .

د ددې معنوی ګل په هنداره کښې د شاعر د حقیقی هدف مقصد او مرام څېره اود افکارو خیالونو ، اندېښنو او تصوراتو تصویرله ورایه معلومېږی پردې ګل باندې دپسرلی باران اوزلی، دخزان طوفانی بادونه اودزمی دو اوړو یخنی څه اغېزه نشې کولای .

لکه چه د ددې معنوی ګل تازګی اوطراوت د ذوقو نو د سمسورتیا ، د افکارو د طراوت او د دماغونو د تازګی پورې تړلی د ی .

یوائې ا و یوائې هغه وخت چه د زړو افکارو خزان پرې راشی او یاد مړاوو احساساتواومړوذوقونوساړه بادونه پرې ولګېږی نومړاوی اوبیاپاڼې پاڼې شی .

او دا هغه وخت د ی چه د شاعر د رنګینو ګلانو ځینې ډک د اشعارو دیوان د زمانې دګلچین لاس ته ولوېږی ، پاڼې پاڼې وشکېږی اولکه زېرې وچې پاڼې د مړو ذوقونو دګلخن په انګارکښې وسوزېږی او لکه څرنګه چه د مادې او ژوند سرنوشت دې محو اوفنا شی .

هوا! دا ګل درنځورې ځوانی او د دردمند ځلمیتوب د پسرلی اوشاعرانه ژوند یونوی ګل دی چه دپرېشانو افکارو په بن اودرنګینو خیالونو په ګلشن کښې غوړېدلی دی اوپه همدې یوګل د شاعر د تخیل دنیا پسرلی شوی دی .

هوا! دا پسرلی د شاعر پسرلی دی ، او د شاعر پسرلی ځانته یوه عجیبه دنیا لری له دې کبله چه د شاعرانو د تخیل او تفکر ډول سره توپیرلری نو پسرلی هم هر شاعر ته په مخصوص رنګ ځان ورښیی او هر شاعر پسرلی ته د خپل ذوق اوقریحې په سترګه ګوری .

دیوه شاعر د عشق اومینې په دنیا کښې هم د حسن ګلشنونه ، د بنګلا چمنونه اودبنایست ګلزارونه شته .

د سرو شونډو او غوټی چه د خندا په نسیم و غوړېږی ، د تورو سترګو نرګس چه د بهار ی په خمار سره شی ، د جګو د نګونښتری قامتو نو د ناز رفتار چه قیامتونه او محشرونه را ولی د سپینې سینې په باغچه کښې چه انارګل نیسی ، په سورګلالی مخ باندې چه د تور خط سبزه را خپېږی ، د ناز نازیو چه د شاعر دماغ معطروی اومستوی ، د پیکی اوخال دام ودانه چه

زړونه ښکاروی‌دا ټول دحسن‌ا وښکلاپه جهان‌کښې دشاعردعشق‌پسرلی‌تمثیلوی
کله چه د مینې مستې پېغلې فرشتې په اوربل یا زلفو کښې زېږ گل و ټومبی
نودمین شاعر د بخت اوطالع ستوری وځلېږی اود نا کامې مینې دبیلتانه په
تېرو شپو کښې یې ډیوه ولېګېږی اودمینې دا رڼا د ده پرسرد سرو‌زرو خیالی
تاج زدی .

خود بل شاعر په نظرکښې بیا د شاعر پسرلی‌د حسن اوښکلا دپسرلی نه‌هم ډېر
لوړ او اوچت دی ، دا ځکه چه حسن اوجمال خزان‌لری او شاعر نه غواړی
چه د ده شعر دې هم خزان‌ولری .
د دې آرزو داده چه د شعر پسرلی دې تل پسرلی و ی.
نوددې شاعردپسرلی د بڼ دونوښکلې‌خانګې په ژمې کښې هم شکوفه‌کو ی او
د خزانی وچوپاڼو تویېدل یې هم د زېږو‌ګلونو جوړ باغ دی .
نو ځکه دا شاعر د خط وخال د توصیف لاره پریښې ده او داجتماعی‌نیمګړتیاو
د اصلاح د پاره د تنقید په لارروان دی او غواړی چه :
فرد و و ایی د جامعې د پاره ا و نن شعر و وایی هغه هم د صبا د پا ر ه .
هوا د دی نـوی پسـرلی نو ی ګل د نوی عصر د نوی ځلمی‌شا عرنوی شعر
د ی . هغه شاعر چه د طبیعت د ښکلی پسرلی دجمال او ښایست په ننداره‌ټون
کښې لږ شانتې د تخیل ا و تفکر پرده بېرته‌کړېده او ډېرې رنګینې ټنداړې
او صحنې یې لیدلی دی .
خو بیا هم د ده نظر د طبیعی مظـاهر و په ظاهری خط و خا ل ا و ښـکلا
ندی غو لېد لی ، له ظواهرونه یو څه ورانديې د طبیعت د عنا صر و دباطنی
کیفیا تو ا و خواصو د ادراك فلسفې ته و ر نژدې او سه ځیر اوژور شویدی
دشاعرانه اندېښنو اوتعقل‌دمنطق په‌اساس‌یې د ځینوعناصرو دحال دژبې نطق او
خبرو ته غوږ نیولی ا و د دوی سره غږېد لی اوراز و نیاز یې کړی د ی .
دلته د شاعر نازولی خیال د بودې په ټال کښې د زېږو ، سرو ، شنواوسپینو
بناپېریوسره زانګی .
شاعر چه‌کله وګوری لمریا سپوږمی د تورو وریځو په څادرکښې مخ نغښتی
دی نوهله د باران د ژړا په معنی پوه شی اوځان غلی کړی .
هو د شا عر د خیالونو په آسمان کښې د اندېښنو خړې وریځې شته خو د بنه
صورت‌د حجاب په څېرننګین‌سیرتونه ورلاندی ندی پټ شوی ، کومې څاڅکې

﴿ح﴾

چه لدې وړېځو نه اوړېزی هغه د درد نیمه خوا او پاکې اوښکې دی .
دلـتـه د آب یـو څاڅکی له در ،گوهر اومرغلرونه اود آبرو آب حیات له الماسونه هم ډېر گران دی

هو ! شاعر ته ژړا، آبرو ، دحیا خولـې اود ژوند او به د څاڅکو په پیاله کښې ، ځـان وربښیی او د شفق په هنداره کښې دنا پاکور نگینو لمنو تماشا او دبېگناهووینو دطوفان ننداره کوی.

د شاعر د وړېځو اوڅاڅکو په کنایه او استعاره کښې معنی بې پردې اوبې آبه شوې نده .

د شاعر د پسرلـی تـا لـندې د آسمـانونود (سا ، رې ، گـه،مه ،په،ده نی) پهاوو پردوکښې دژوند زیراوبم ساز غږوی

ددې پسرلی برېښنا چه د مثبت او منفی نه پیدا ده دنراوښځی داشتراك مساعی گټور زېری دېوې روښانې آیندې د افق په سرلیك کښې پهسر وزرو لیکی .

هوا داد شاعر شعر دی چه د پاك خدای د قدرتو نود پېژندلواوښودلو د پاره شنه پانه د ثنا اوصفت د ژبې په نامه ستایی .

دا یواځې شاعر دی چه دېلبل په ژبه پوهېږی او د بلبل د خوږو نغمو او سندرو داسې تفسیر کوی چه پهگلرخانو کښې وفا او په پسرلی کښې بقانشته خونههغهشاعر چه د غوړمالی اومداحی تراني ووایی

شاعرخوښکه اغزی ته په ښو ستر گو گوری چه خنجراو نښتر یې په لاس کښې نیولی دی او دښکلو گلرخانو اونازولو خوبانو په خاطردگلرنگین او ښکلی مخ لهناپاك او بدنظر نه ساتی.

هو د دې شاعر د پسرلی اغزی د بېوزلو په لو څو پښو کښې نه چوخېږی .
د دام او داني ماجرا شاعرته درشوت خورواو خاینانوگرفتاری اود ظالمانو غرغره کول ورپه یادوی .

د شاعر د پسرلی په دام کښې دریا د تسبوپشان سپینې کوترې نه کښېوزیاو د چال وفریب په لومه کښې د مرغی پځای انسان نهگیرېږی .

کله چه دلمر دزرینو و ړانکو په تاو کښې شبنم د گل له پانې نه هوا کوی ده ته په گلالیو مخونو باندې دشرم و حیاد خولو دانې او یـا د سرخ رویو کسانو بې آبی ور په زړه کېږی.

هو دشاعرخمخانه اومیخانهدانگورودانه ده

شاعر دپسرلی په‌مکتب کښې دسپینو روڼو او بونه دصفا او حرکت سبق او د شین زرغون بڼ په مدرسه کښې دسروی له وڼې نه د ثبات استقامت او د راستی درس اخلی او پوهیږی چه‌دراستی ثمر تل زرغون دی.

دفواړې ساز دمدو جزر په زیروبم کښې حساس شاعر ته دعروج او زوال دترقی او تنزل د وجود او دعدم د ژوند او مرګ پند او عبرت ورکوی درد‌پدلی شاعرتش دآبشار د منظرې په شکلا نه‌غولیږی.

ده ته د دې منظرې په لیدلو د یتیمانو ژړا او د مظلومانو انګولاورپه‌یاد‌پیږی د شاعر تیز نظر دپنبې په غوز کښې د سپین سروکنډوښځو خرخه د غریبانو د خامتا اودمړو د کفن کارګاه لیدلای شی.

د سیندد اوبو چپې د شاعر په غوز کښې دوچو میرو سندرې وایې. خا نګه د شا عر د شعر په ژبه انسا نانو ته وایی چه : ز ه مړوه لر م او د خوارانوغریبانو د پاره د طبیعت د تعاون‌اومرستې لاس‌یم اې بډایا نو تاسو هم خوارانو او له پښولوپدلوته د مرستې لاس ورکړئ او اې ظا لمانو اوزورورو په ضعیفانو اوناتوانو باندې دآزار لاس مه پورته کوئ.

خوارشاعر وچې‌خانګې ته ځکه په ټوده مینه‌ګوری چه په ژمی کښې دخوارانو سړې کوټې تودوی.

د شاعر په نظر کښې هربوټی او خنډو خاردکاروز یاراودلوړهمت د سیورې لاندی کیمیا بوټی دی.

د تمباکو د پاڼې د حال په ژبه یواځې‌شاعر پوهیږی چه‌وایی:

د پیسو سوزول زما چال او سره زر په ایروبدلول زما کمال دی.

کله چه آزاد شاعر په قفس‌کښې دبندی توتی ، اسیر مارغه اوګرفتار بلبل‌او یا د انسانی عاطفې په لاس‌کښې دبنده شوې زرکې او کوترې غمجنې نغمې او په انسانی رحم‌باندې دنفرین‌استولودردناکې ترانې واوری هلته بیا دصیادانو د خم او چم په لیدلو د استعماری شوم سیاست د چال وفریب د خاطرو په فکر ولوپیږی.

اوکله چه په بازار کښې درنګینو د ستودستوګلانو خرڅول د شاعر په ستړګو کښې د غزیو په څېر چوخ شی بیانود شکلو رنګینوپېغلود خرڅو لوپه سودا کښې ولوپیږی اودګلچین لاس ورته د خونخوارو ظالمانو درنګینو منګلو پشان سورښکاری

(c) ketabton.com: The Digital Library.

﴿ی﴾

هوا
شاعرته د طبیعت د پسرلی د عناصر و سره د رازو نیازپه پا ی کښې دا پته ولګهېزی چه ځرنګه نبات او حیوان د بشر په انسانی نیمګړ تیا ؤ با ند پ استهزاء مسخرې‌او لوبې‌کوی .
بیا نو حساس او درد مند شاعر په دې هم قانع شی چه بنایی داجتماع‌بن‌دې د لور ا و رمبی په ځا ی کله کله په برچه هم خپشاوه شی ، د ظلم د بوټی بیخ او ریښه دې ر ا وایستل شی ، دوطن دپرمختګ او نوښت لاردې‌د مضرو نباتاتو له خنډو خاره پاك اونوی ګلان او نیالګی دې وروزل شی .
اوف !
د شاعر تخیل هم د ډېر ولوړو الوتنو په پای کښې ستړی ستومانه شی .
شاعر هم دتفکراو اندېښنوله‌فضانه د خپلواشعار و دپسرلی‌بن ته راښکته شی.
هو د ده د شعر په بن کښې د پسرلی ښکلې پېغلې د نوی‌کال د ځلمی سره ودېږی ، او د خوشحالی په دې محفل کښې بلبل سندرې ، کوتره نغمې‌توتی بدلې ، زرك چاربیتې ، پاختکه غزلې او قمری خوزې خوزې مسرې وایی .
د باد د سندرو دزیراو بم د سرو ټال سره ځانګې او پاڼی چك چکې کوی اوسروه په چمن کښې ناڅی .
آه !
که څه هم د درد مند شا عر د زړه ارمان دا بتکاری شعر دبکرې پېغلې سره غاړه غړی کېدل و .
خو افسوس چه دا وصل ور میسر نه شو اوبیا هم د طبیعت د ښکلا اودا سرارو اورما یزو د تو صیف نه عاجز راغی .
او د دې عجیب وغریب پسرلی دسحرجن بن‌اودشعر و ادب له ګلزارنه‌یې تش یوڅو خیالی وزی او معنوی ګلا ن او یو څه خنډ و خار را ټول کړه او بس چه‌ګوندې هغه به هم د دې مادی زمانې په‌بازارکښې څه ادبی‌قیمت او معنوی ارزښت ونلری .

محمدجان «فنا» صافی

بسم الله الرحمن الرحيم

پیل

ستا په‌نوم چه هم رحمن اوهم‌رحیم ئې
هم اول آخر او هم قدیم حکیم ئې
له رجیم شیطان نه امن پناه غواړم
زما د هېره ګناه کمه ته عظیم ئې

عشق

عشق د مینې او زښتیا و فا جوهر دی
د اخلاص او قربانی ایثار هنر دی
دزړه نور د روح آواز د ژوند ثمر دی
دا الهام د خولی اقرار د زړه باور دی

کائنات

په ډېر ځیرو کړه د یدار د کائناتو
ځان لږ پوه کړه په اسرار د کائناتو

دهر چا قسمت تقدیر دی ټاکل شوی
لسوی څښتن لسری اختیار د کائناتو

تحول د شپې او ورځ دده په حکم
د خالق ر ضا مد ا ر د کائناتو

دی حاکم د حکومت د ټول عالم دی
مناسب و ر ته در بار د کائناتو

دا نړۍ ده جوړه شوې ډېرم ښکلې
په صنعت د کر د گا ر د کائناتو

محبت به درنه هېر شی د خوبانو
که دې و لیده سنگا ر د کائناتو

یو نظر و کړه چمن گلشن بېد یاته
څه ښا یست لری بهها ر د کائناتو

په دښتو نو کښې اغزی بن کښې گلان دی
غم او عیش د ی په کنار د کائناتو

د لید و او اند ښنو د پاره و ړ دی
لا له زار ا و خاره ز ا ر د کائناتو

ښه ورځ ر شه چه په څه حکمت جوړ شوی
د قدرت په لا س اشجار د کائناتو

پسرلې شی او بیا دوبی منی ژ می
یو گړی نشته قرار د کائناتو

گله باد شی یا طوفان د سېلا ؤ نو
د ا او به خا و ر ې غبار د کائناتو

کله واوره ا و باران کله زلـی شي
را او ریـزی پـه خـپل وار دکائناتو

ټول انسان حیوان نبات پکښې شامل دی
نـامعلوم دی ټـو ل مقدار دکائناتو

که دیوان دی که ملک که جن پری ده
ټـول شامـل دی پـه قطار دکائناتو

د مرغانو آوازو نوته غوږ کښیږ ده
ډ کـک لـه کیفه مـر غـزار دکائناتو

ته د لمر ا ودسپوږمی رڼا ته ګوره
مـنـور شـه پـه ا نـوار دکائناتو

لعل یا قوت اوزمرد دخاورو لاندې
عـجـایـب دی بـې شمـا ر دکائناتو

د ثـبـات استقامـت عـزم ټینګوالـی
و ا خله درس لـه کوهسار دکائناتو

په دوران کښې بې نقصان او کمی نشته
تـل مـدام جاری دی کا ر دکائناتو

ښه ئې بشکـلو منظروتـه نظر و کړه
روح تازه کړه پـه د یدار دکائناتو

کوم صفت چه ورته ور او مناسب وی
څوک یې نشی کړی اظهار دکائناتو

پـه لـکولـکو پردې د تماشې و ړ
نندار تو ن د ی پـه هـزار دکائناتو

د قدرت په نندارو کښې (فنا) شوی
زه مین یـم پـه د لـدار ن کائناتو

د تالندې کوکار

پـای دزمـي د بهار د ژوند آغـاز یم
تـرانه د مرګ اوژونـد نشیب فراز یم
چـه را وړی مې پیغام د نو ی کال دی
نـو قـاصد د نوی ژوند او نوی راز یم
د نبات او دانسان حیوان په غـوږ کښې
یو کومـه د ژ و نـد ساغیبی آواز یم
مړاوې ځمکې ته چه نغښتې ده کفن کښې
غږوم د ژونـد ربـاب ماهر شهباز یم
ساړې ګه مه یه د ه نی مې آسمانـونـه
داو وپـرد و عجب زیـر و بـم سـاز یم
زه غږ پـرم د (فنا) د زړه پـر دو کښې
ما د زړه په غوږو واوره چه اعجاز یم

د پسرلی ناوې

نو ی کا ل نو ې هوانوی بهار دی
نوی ژوند نوی جنبش نوی روزګاردی
چه هیواد موهم ودان او هم سمسورشی
وخت د ګښت او بزګری اونوی کاردی
نوې سا په طبیعت کښې را پیداشوه
ژوندی شوی په قدرت دګر دګاردی

دشنو پا نو په د فتر کښې لیکل شوی
کائناتو کښې دخدائی قدرت آشکاردی
چه نسیم په چلېد و شو هرې خواته
له هوسه پـه نخا و ر ته څنا ر دی
د سپین زر پشان و یالې اویونه ډکې
په نارو په چیغېد و روان آ بشاردی
د څپو اود مو جـو پـه خـوزه ژبـه
په توصیف دپسرلی کښې سیند اقراردی
یاسمن لمن لمن چمن خوشبوی کړو
معطره د ګلشن د ر و د یو ا ر دی
د کا کـل پشان چه وغورېد سنبل بیا
بې قیمته مشک دچین او د تاتاردی
نازبو بیا په نخر و چمن تـه را غله
بیا مشغو له نسترن پخپل سینګاردی
سروه بیا دپسرلی بیرغ را چک کړو
د ګلا نو هره خوا کښې تودبازار دی
آسمان شین دی لاجوردغوندې روښانه
لمن ډ که په لا له د کـو هسار د ی
شرو شور نه قیامت جو ړ که مرغانو
له مرغانو ځینې ډک چه مرغزاردی
د پا ختکو او کوترو کاروان راغی
د کار غانو خپل ملکو ځینې فراردی
قمری جوړه کړه په سروه کښې بیاجاله
په دښتو نو کښې بیازرک په نازرفتاردی
هنګا مې د محبت تـازه تـازه شو ې
بلبل بیاپه شور فریاداو په چیغاردی

دچمن بوټی طاؤس غوندې ښایسته شول
شین توتی په شنو باغونکښې په ګفتاردی
تورو خاورونه راشنه شول سره ګلان بیا،
سور ګلاب دتور بورا دمینې یاری دی
توبې ټاتې کړه چه وخت دعیش ونوش شو
ساقی راکړه څو پیالې چه نوبهار دی
پرځه بیا دګل ګلاب کړه مېلمه شوه
لکه ډوب چه په خولو دیار رخساردی
شکوفې د غوړېد و څادر په سرکړو
په غاړه ورته ځلمی د شا خسار دی
د غوټې نجونې شوې ناوې د بلبلو
خو د ټولو زړو نه بیا ز خمی په خاردی
د چمن پېغله د باغ ځلمی واده شول
پهر ځای کښې دخوښی مجلس روی کاردی
ملکه د عطرو بوی چمن ته راغله
شاهنشاه د پسرلی کړی دربار دی
بیا تازه شو د لا له د ځګر زخم
د مین د زړه شا هد ګل د ا نا ر دی
د ر بنتین عشق ګاروانو نه خو ځېدلی
ا و د شمعې د لمبو نه پتنګ جا ر دی
را روانه قا فله شوه د ا رمان بیا
روح تازه دچمنونو په دیدار دی
په ذوقونو کښې مستی ګرمی پیدا شوه
دګل بوی وړی هرچا ځینې اختیار دی
غوړېدلی دی غوټې د شعر په بن کښې
بیا مې زړه له جوش خروشه بېقراردی

د نړۍ په دې بهار او نوی ژوند کښې
د (فنا) قسمت د مینې افتخاری دی

بربښنا

زه د تورو ورېځو شپه کښې ښه رڼا یم
د تنبلو ګمراهانو رهنمایم
مترو که یمه داور د سرعت لاس کښې
زه ځنبش او حرکت غواړم برېښنایم
وګړه کار چه پسرلی غوندې زرغون شې
د روښانې آیندې یوه ځلایم
په هر ځای کښې غم بنادی سره شریك وی
باران ژاړی زه د سرو شونډو خندایم
ځلمو پېغلو سره یو شیء په هر کار کښې
ګورۍ زه هم له منفی مثبت پیدایم
یوپر خون آه د شاعر له سوی زړه نه
یوه څړیکه د درد مند شعر ذ نوایم
د پښتو شعر د افق په سرلوحه کښې
زه به ولیکم په سرو زرو (فنا) یم

د تـــو تکـــی شـــور

غاړه مې سره ده خو خوندا ره نه یم
سینه مې سپینه ریا کاره نه یم
زه تور او سپین او سره رنګونه لرم
د و ر نګی نلرم مکا ر ه نه یم
که څه هم زیاتې لرم تورې پڼې
خوزړه مې سپین دی ګنهګاره نه یم
لکۍ مې دوه تاره ده ځیر شه ورته
زه تش ګفتار او بی کر داره نه یم
ما چه پیغام د نوې کال را وړی
نو د زوړ فکر طر فداره نه یم
زه انسان نه یم هم جنس نه ځوروم
(فنا) ظا لمه ستمکا ر ه نه یم

نیالگی

د صبا بنه غټه و نه نن نیا لګی یم
ز ه که نن یمه ما شوم صبا ځلمی یم

ز ه به‌ستا دلاس امسا شمه یووخت کښې
ما ته مه ګو ر ه په کمه‌که کمکی یم

تر بیې نه مې یورپ هم غافل نشې
که‌نه ستر ګو کښې‌د ګل‌پڅای‌اغزی یم

که له ما نه ثمر غواړې و مې ر و ز ه
پ ورش که مې و نشی وچ لرګی یم

بې آبی نه‌مې بنه سا ته‌چه و چېز م
که‌مې آب (فنا) په ځای ونو سړی یم

دوربخ ژړا

کله پر د ه شم دقمر په مخ کښې
کله خادر یمه د لمر په مخ کښې
یا مشتری ته جوړ نقاب شمه زه
یا دزهرې دمخ حجاب شمه زه
تالندې ورشه دا طلسم که مات
تورتم نه و با سه ا و به د حیا ت
برېښنا ، دغرونو بنا پیر ی ته وایه
دتورو شپو سپینې سپوږمی ته وایه
دابه ترڅوبې په تورتم کښې دوبه
دموجوداتو په عدم کښې دوبه
نوی بهار نوی نهضت نوی ژوند
نوی جهان نوی ارمان نوی خو ند
پلوکه لېرې چه رڼا شی جهان
محوه داستا په تما شی جهان
دابارا ن نه د ی چه پر تا ر ا ځی
(فنا) ته ستا په حال ژړا را ځی

خاخکی

او رېد لی د غمو نو له آ سما ن یم
د یتیم د تو دو او بنکو تر جمان یم
نورو خا څکو سره کله‌چه‌یوځا ی شم
رانه‌جوړشی‌لوی‌درياب‌سېلاب طوفان‌یم
زه‌په‌خوله دمچمچی کښې‌خوږ ګبین‌یم
خودمرګ ټکی‌په خولود بنا ماران یم
شی سمسور هرهغه‌ځای ته چه رسېږم
جل و هلو ته دژوند دوا در ما ن یم
دصدف غېږ ته چه و ر سېږ م د ر شم
که دتیږی زړه ته ورشم‌لعل مرجان‌یم
خوږ شربت یم دخوږو په‌پیمانه کښې
خو دزهرو سره جوړ دمرګ اعلان‌یم
زوړ خمار یم د شرا بو په پیا له کښې
په رنګین مخ دخولو دناز با ر ا ن یم
د نا کسو لپه ر خسا ر ه څخېد لی
زه دشرم او د حیا ا و بو پشـا ن یم
آ بر و مندو سر ه ټکی د آ بر و یم
له ا لما سه د (فنا) نظر کښې‌ګران یم

د بوډی ټال

د طاؤس پشان رنګین دبوډی ټال یم
دجمال آسمان کښی زه بنګلی هلا ل یم
لوړ درشل زه د بنایست دنو بهار یم
دبهار د بنګلي ناوي بنګلی هاریم
زه رنګینه بنه تا بلو دطبیعت یم
یو شهکار اعلی تصویر دحقیقت یم
یا د مخکی بنګلي پېغلي ته پیزوان شم
یا دګلو غاړکی زه دآسمان شم
دلمر وړانګي ز ما غشي زه کمان یم
دژړا تفسیر د اوښکو ترجمان یم
دمرکز ټکی دانه محیط مي دام دی
بنکار مي زړه دمهرویانو خاص وعام د ی
اتحاد او همر نګی دلمر رڼا کړم
تجزیه دباران څاڅکی اورسوا کړم
دژړا باران چه توی دمخ په لمر شی
بوډی ټال دیار په وروځو کښي تر سرشی
ماپیرۍ زړې اوشني یاسرې اوسپینې
ماکښي ټال خوری فرشتې او ناز نینې
نارنجی ، تور اوآبی زیړ شین اوسپین یم
ذ(ڤنا) ګلابی شعر غوندې رنګین یم

د شپونکی شپیلی

زه یم شپون اوپه‌دې ژوند مې افتخار دی
چه‌د خدای نبیانو کړی زما کار دی
زه لرم بنایسته پسونه وری او میږې
شنه وابنه اغزی او بوټی مې گلزار دی
زه د جگو غروڼو سر کښې ر مې پیا یم
له پستې او ټیټ ژوندون نه زما عار دی
د تمام جهان شاهی به پرې ورنکړم
زما کور او زما گور همدا گوهسار دی
زه څښتن د لوړ همت یم پروانه کا
چه د تن جامې شکېدلی نس مې خواردی
پسونه وری او میږې ساتم له‌لېوانو
تنفرمې له‌ظالم‌اوله خونخوار دی
د حیوان خدمت کوم چه لوړ انسان یم
گوره رحم عا طفه زما شهکا ر د ی
غږومه د(فنا) خوږې نغمې زه
چه شپیلی مې خورا ډېرشیرین گفتار دی

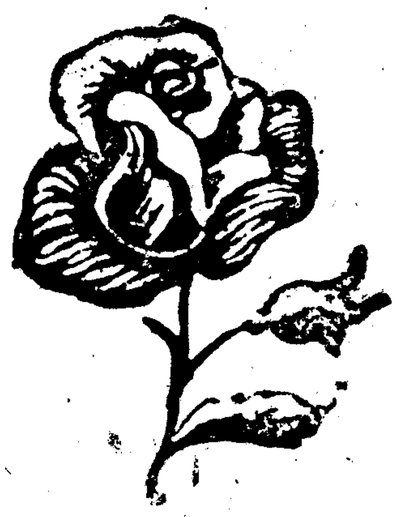

د شفق سره خبرې

دسرو شونډو وخولګی غواړي په غاړې کښې
سره لا سونه دې تا و شو ی له ګردن بیا

له هېڅا سره-وفا د دنیا نشته
د ګرد و ن له لا سه مه شه ګله من بیا

د صبا په هنداره کښې د ې بنودلی
د هېوا د د شهیدا نو سو ر کفن بیا

د سحر ستوری به ستا د داغ شاهد و ی
بې ګنا ه خون د ې لیدلی یې غمجن بیا

دا د کو م دا ړې شبخون دی په تا شوی
که د ې لار د شپې نیولی کو م رهزن بیا

تا نا مو س د ز ما نې ا بتر لید لی
د ه په سر و و ینو رنګینه ستا لمن بیا

د فلك چه زړ ګی شین دی (فنا) پو ه شه
راضی شوی دی د کو م خوار په کشتن بیا

مېزی څه وایی.

مخلوقا تو کښې یو ډېر ضعیف حیوان یم
په قوت کښې زه د ټولو قهرما ن یم
کائنات دی اوس ځلمي سپین زیری کېږ ی
زه شا هد د پسرلي ژمی خزان یم
رسېد لی ماته ډېرقوی همت دی
پروانه کا چه ظا هر کښې خوا رنا توا ن یم
آذوقه مې ټولومه لور په لو ر ې
ټینګ ثبات عزم لرم دا ډه په ځا ن یم
خوښ مې ندی بې مو قع راحت عیشونه
ځکه تل مدا م د کار پسی روان یم
لوی نظام او حکو مت لرمه ځانته
زه یو غړی د لو ی کور او خاندان یم
متحد چه و ی ملت نه خرا پېږی
زه د دغې مفکور ې بنه امتحان یم

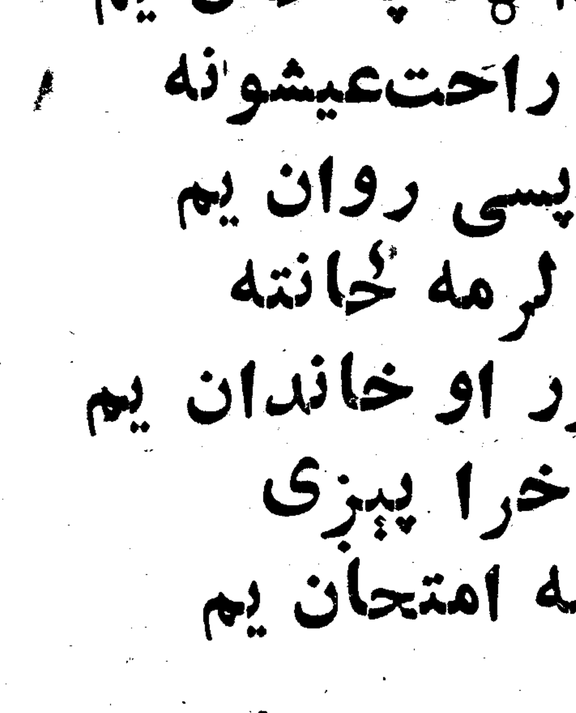

دهپواد پسرلی

پسرلی راغی او شین بن او بوستان شو
گل گلزار ټوله دنیا تمام جهان شو
نوی کال نوی ژوندون نوی بهار دی
وخت دهاندزحمت او کاردهردهقان شو

خبر راغی د وزمې په لاس چمن ته
چه د عیش اود خوښۍ کاروان روان شو

پسرلی شو په بنا رونو کښې د زړو نو
حکومت د عشق ا و مینې بیا اعلان شو

د چمن شا ځلمی با غ کښې دربارو کړو
د بهار په سلطنت کښې بیا سلطان شو

د جمال قدرت هنداره د بهار کښې
ننداره د طبیعت بنکاره عیان شو

پسرلی ته د شا عر په نظر گورم
زما عقل دې بنایست لره حیران شو

تخیل او فکر والوتل دیدن له
په نندارو تازه روح دهر انسان شو

جمع جوش دیدن یارانو هره خواکښې
د مېلو او د عیشونو بیا د و ران شو

بیا کاروان در نګ او بوی ګلشن ته راغی
هره خوا کښې د ګلانو موج طوفان شو

قافلې د خو شبویی شولې روانې
بیا له عطر ولحینی ډک چمن بوستان شو

سم اوغر بیاپه خود روګلان بنایسته شول
بن بنایسته په ډول سینګار لکه خوبان شو

چه له خاورونه راخېزی رنګ په رنګ ګل
د حیات اویو په خپرورته باران شو

د غره غېږ کښې ارغوان دی پر پوتلی
د بښت او غرد زمرد سره یک سان شو

لکه لعل د غره لمن کښې لاله بر بنبی
لاجورد غوندې بنایسته اوشین آسمان شو

چه مې وصل د جانان میسر ندی
بیا زما زړګی زخمی غاټول پشان شو

دا د یار په مخ خولې دی که شبنم دی
که پیاله کښې دلاله آب حیوان شو

تو ر بو را د محبت له بر کته
په ګلشن کښې د مرغانو قهرمان شو

په شنه سروه کښې توتی جاله کړه جوړه
په توصیف د پسرلی کښې ثنا خوان شو

بیاپاختکه ناست پرځا نګه غزل وایی
او بلبل په شور فریاد او په فغا ن شو

په اوجره دفواري کښې سازوشر نګ دی
ترانو کښې د آبشارګويا ز بان شو

لورپه لوري دخوبښې سازونه موج شو ل
په غزل نغمو و يلو سيند روان شو

د شمال په نرۍ ساز کښې څنا ر ناڅی
آ و قمرۍ ورته له شو قه غز لخوان شو

ټولې څانګې خوشحالۍ نه کړۍ چک چکې
هره خواکښې دښادۍ مجلس چالان شو

خاطرې مې د ليلی مجنون په يا د شوې
له وحشی ګلا نو ډ ک چه بيا با ن شو

شکوفه د څانګې غوږ ته ګوشواره شوه
نسترن په سپين څادر کښې بيا پنهان شو

نسيم واخيسته خو لګۍ بياله غوټۍ نه
د سنبل پېکی ز ما غو ندې پريشان شو

د بلبل سره غارۍ ه شو ه د ګل څا نګه
د مينو بيا پو ر ه د ز ړ ه ا ر مـا ن شو

ما په نظم د ګلا نو ا مېل جو ړ کـه
چه ګـلا نو ځينې ډ ک ز ما ديوان شو

د بهار ا و د غا ټول شبنم صفت کښې
د (فنا) شعر بې ګمانه د ر مرجا ن شو

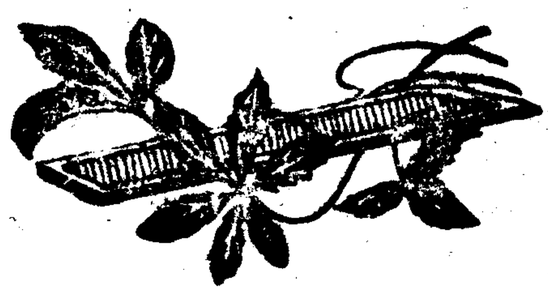

اې

پغمانه

روح پرو ر ه ستا هوا ا و ستا فضا د ه
ستا خوږه وږمه رنځونو ته دواده
وطنو الوته مدام اوسې سمسوره
دا زما د زړه ارمان او تمنا ده
پسرلی دې د کابل ثانی جنت دی
د ګلانو خزانه دې بې بهاده
په طاؤس که دې تشبیه کړم بنکلی بوټی
د بلبلو په کښې شو ر او وا ویلاده
په درو کښې د ې د سپینو زرولښتې
ستا خوږې او به ژوندون ته میسحاده
نکړې نازو تغافل چا ل وفریب هیڅ
د هر چاسره د ې مینه په ربښتیا ده
اې پغمانه له ماښامه تر سحره
و هر چاته ستا د وصل شپه وړیا ده
چه یې سیوری کښې د عیش دولت حا صل شی
ګنږو څانګو کښې د ې جاله د هما ده
د خوبا نو په زړګی کښې غور ځنګونه
په آسمان کښې د ې د ستوروښه نڅاده

لکه ډ ك جام د شراب له نشو ډلے يې
تا کښې خوند د څوار لسمې شپې رڼا ده
لکه تاج يې د کابل پر سر لو ېدلی
په هر ګوټ کښې د ې د بنکلو ناز خندا ده
ته دبنکلوزړو کښې ځای لرې يغما نه
توره خاوره د ې د مينې کيميا ده
بناپېرې د هندوکش غېږ کښې پرته يې
چه ځلمی پېغله پر تا باندې شيدا ده
بنه مظهر ته د بنايسته جمال بنکلا يې
چه مينه ستا په حسن تما شا ده
ته دفتر د معرفت د لوی قدرت يې
هره تيزه دې شاعر ته يو دنيا ده
ستا په غېږ کښې ټول په عيش ونوش پراته دی
خو له ما سره د خوار غريب سودا ده
غېږ دې خوار غريب بډای د پاره خلاص دی
ته دردمند يې فوارو کښې د ې ژړاده
اې پغمانه ته هم راشه تما شې له
چه په خونه د غريب کښې څه غوغا ده
چه دری ته دې درځم خيبر رايادشی
خدايزو بې بوستا ن پرما ماتم سراده
د بنايست په نندار تون کښې مې ليدلی
بقا نه لری دنيا آخر (فنا) ده

بن

ګـلالـي شـود ګلانو په ګلزار بن
بنکـلی شوی دخوبـانـو په انوار بن
د ګـلانـو بـوټو څانګو پاڼو ونو
لری بنې بنې منظرې په هر کنار بن
د شید وغوند ې روانې او به سپینې
د الماس او درڤ طرې لری آبشار بن
بیا دزړې اوسپین ګلانوموج طوفان شو
هر طرف لری د سرو ګلو قطا ر بن
ترانو ا و ز مز مو خـوږو نغمونه
بیا ډک شوی د مرغانوپه چیغار بن
د خوشبو ګلانو بوی چه ترسوزموشی
سلبو ی له هر یوچا ځینې اختیار بن
په غاړه ورځی دخانګوسره څانګې
چه رسږی پېغلتوب ته د ا نـار بـن
د ګـلا نو ا مېلو نه په لمـن کـښې
د خـوبـانو تما شوته ا نتظـا ر بـن
دلیدوشوق کښې به هر ګوره حیران شې
د قدرت په لاس بنایسته شود بهار بن
په جمال د طبیعت کښې محوه شوی
په ارمان د تما شو کـړمه د چار بن
نندارولره یې هر څوك هیله من دی
لری ځکه په زرګـونو خریدار بن
د خوبانو په جفاکښې ځګرخون شوم
په ګوګل کښې مې لر مه دا غدار بن

رنځېد لـــی مینـــا نو ته تســـل د ی
د زخمی زړ ګیو د اغ ته لاله زار بن
ګل د ګل له رویه رنګ اخلی ګلشن کښې
تازه کـــښې د خوبانو په د یدار بن
هر یو ګل به یې ضرور دزړه ټو ټې وی
د ګلرخ مالیار په لاس که شی تیا ر بن
چه مېلې شی د خوبانو په ګلشن کښې
روښـا نیږ ی د مخونـو په انوا ر بن
بل به نه وی داسې خوږ محفل ژوندون کښې
چه د مینې عیش او نازجوړشی دربار بن
د غو ټی زړ ګی به وچوی له حسرته
په خندا که مخا مخ شی د دلدار بن
ای زړ دلبرې که ته راشې تما شې له
په قدم کښې به دې و لوږی ناچار بن
په تعظیم به دې شمشادځنارو لاړشی
ستـادناز په تلوبه وکړ ی افتخار بن
د ګـلا نو ټو لې پا ټې به شی تو یی
که د ناز په ستر ګوو ګوری دلدار بن
که څه هم لړی خورار نګین ګلان د پر
کله ستا پشان لړ ی رنګین رخسار بن
تور بانه دې دنر ګس په ګل مې وژنی
محبت را ته کـــرلی د ی د خُا ر بن
(فنا) شو ی د بنـــکلا په تما شو یم
ماجار کړ ی ستا له مخ نه دی هزار بن

★ ★ ★

ستړو

ړ ا ښو د لی طبیعت را ته هنر د ی
چه زرغونه د راستی مد ا م ثمردی
د اخلاص و فا ثبات چه په کښې نشته
جګ قامت کله قیامت کله محشر دی

چمن وایی

غوړولی چه مې شین بخمل څادر دی
هوا زګری مې خورانو ته بستر دی
لور په لور ی لرم سور او سپین اوزېر ګل
ز مرد لعل و مرجان ز ما زېور دی
چه سمسور ګل وګلزاریم پسرلی کښې
خا کساری او تواضع زما هنر دی
سکلو م به یې نازک بدن او پښې لاس
که په غېز کښې زما پروت بنایسته دلبر د ی
چه پایمال یم د خوبانو په قدم کښې
د خاین او ظالم سر مې تر نظر دی
باد راوړی د بېد یا دښت پیغامونه
یو (فنا) زما د زړه په درد خبر دی

PROPERTY OF ACKU 6185

د سحر نسیم ته

بلبلانو ته ګلا ن واړه خندان کړه
باغ اوراغ دخوشبویی سره یوشان کړه
د غوټی غوز ته د مینې ترانه شه
ورنه واخله صبر خیریې ګربوان کړه

چلبد وسره تازه کړه د چمن ګل
دعیسی دم شه ژوندی مخکه بوستان کړه
د ګلانو وزمې وچ ډا ګو ته یو سه
په شبنمو یې اوبه ته یې وڅان کړه
تا لید لی بهار و نه خزا نو نه
له خزانه د بنایست خبر خوبان کړه
ای قا صد ه د مجنون د قبر سر ته
په صحرا کښې دلاله څراغ روښان کړه
د تهانو تنبلا نو قلمرو کښې
د جنبش اوحرکت کاروان روان کړه
ته زوړ خیال او فکر وبا سه سرونه
د تازه تازه فکرونو جوړ طوفان کړه
مړاوی شوی رنځېدلی روح تازه کړه
د دردمندوزړونو درداورنځ درمان کړه
غوټی و سپړه د زړونو ای نسیمه
په الفت او محبت یې بنه خندان کړه
رابیدار کړه وینې لحلمیان خوب دغفلت نه
په تازه فکر ددوی د ماغ روښان کړه
د عبرت درسونه ورکړه له تېرو ژوندنه
نوی کال شو نوی ژوند او کار اعلان کړه
نا پوهانو ته د پوهې پیغا م یو سه
دوی خبر په ژوند او حال ددې جهان کړه
د خوا را نو احوال یوسه دولتمن ته
بې ایانو ته د دوی ژوندون بیا ن کړه
ستر ګې خلاصې کړه دښکلو اوبدرنګو
په لیدلو کښې دحق بینا چشمان کړه

کړه سمسور د اتحاد مینې ګلونه
معطره د وطن بڼ او بوستان کړه
ګلرخسانو ته غوټې دوفا یوسه
او تر سره د (فنا) دزړه ارمان کړه

غوټې

نه یو اخې بن کښې د بلبلو دلربا یمه
زه د خوږو شونډو و سره هم لږه آشنا یمه
د پرکوم نازونه په بلبل او په بورا باندې
مسته په نشه د غوږ پدو کښې بې پروا یمه
پانې می رنګینې اوتنکی دی د رخسارپشان
زه د ښایسته مخ دلوی کتاب تفسیر معنا یمه
کله چه د ښکلو غوټې خولې ته نژدې کیږمه
زه د خوږوشونډو و د خولګیو تمنا یمه
نن مې پسرلی د رنګ اوبوی دی خزانیږمه
نه هومره مغروره لکه ښکلو په ښکلا یمه
نن یمه غوټې صبا به ګل اوبیا به مړاوې شم
زه د زمانې وفا بقا ته په سودا یمه
لوی دفتر دیوان د اتفاق دی هره پاڼه مې
دامې معجزه ده چه په پته خوله ګویا یمه
د پر خمار نشه لرې خندا دغو ږ پد وزما
خکه د خوږو رنګینو شونډو معما یمه
کله د شبنم میو ته جوړه میخا نه شمه
کله هم د سرو شونډو پیاله کله مینا یمه
زوندمې دلګیرې ځګرخونې نه ترکیب شوې دی
اوس لا د مالیارنا محرم لاس ته په سودا یمه

کله چه نظر په بد نظر شم پانې پانې شم
زه ډېره معصو مه پاك لمنه با حیا یمه

شین بستر د پانو کښې اوڅانګوسره غېږ په غېږ
زه پرته په غېږ کښې د مجنون لکه لیلا یمه

مخ نه‌مې طواف کوی نسیم ترصبا ژن پورې
ناڅې راته ستوری د سپوږمۍ په تماشا یمه

زړه‌مې د(فنا) پشان زخمې زخمې په وینو رنګ
مه‌غولېږۍ خلکو که ظاهره په خندا یمه

اغزی

بنه خوراك یم د اوښانو په صحرا کښې
قافلې سره د ناز نعمت کاروان یم
زه ګل نه یم چه بلبل پرمامین شې
د خنجر غوندې تېره بنو پشان یم
بېوفا حسن مې نشته چه شم مړاوی
نه پابند د پسرلی نه د خزان یم
کله کله اوبه شوی یم په وینو
بنه رنګین او تازه ګل د بیابان یم
د شهید زخم کفن ګنډم بېد یا کښې
هم د ګل بلبل دمینې ترجمان یم
زه د ګل آب وحیا ساتم په بن کښې
تېره توره مې په لاس بنه نګهبان یم
ځګر خون شم چه په لوڅو پښو چو خېږم
د پر خون لاس بنکلولو په ارمان یم
د دې خاورې سره مینه لرم زیاته
(فنا) ستر ګو د دښمن کښې مغیلان یم

گـــــل

مخ گلابشوندې غوټی اوسره رخسار گل
ستاپه مخ کښې مې لید لی د بهار گل
چه امبل دې د گرېوان پرسینه پروت دی
ځگر خو ن شو له دې غمه دانار گل
گل اندامې خپله گل بې مخ د ی ګل دی
خندا گل زلفې سنبل د ناز رفتا ر گل
سور اوشین ا و زېر په شنوپانو بنایسته ټول
هره خواکښې راشنه شوی دی بې شمار گل
رنگ او بو ی يې له خو با نـونـه زړه وړی
د پـر خوبا ن لری د حسن خریـد ا ر گـل
دا د گـل پـه حـق کښې لـوی ستم جـفـا ده
چـه لـه ځـا نـگو ځینـې وشکوی مالیار گل
چـه د رنـگ اوبـوی وفـا بـقـایـې نشته
ځـگـه نـلـری خـزان کـښې اعـتـبار گل
چه په سموغر ودښت کښې غاټول موج شو
د مـیـن د زړه د ا غونه شول گـلزار گل
د چشمانو په بادام کښې نرگس شین دی
د ا عجب چه ما لید لی د ی بېما ر گل
تبسم سـره چـه شونـدې وغوړېزی
سوزوی می د سکروټو په انـگار گل
د(فـنـا) د پـاره سـتـا حسن بهار دی
له رخسار نه به دې جار کړمه هزار گل

د پسرلی گل

چـــه غـــوټی و مـله نسیمه شرمېدمه
په شنو پاڼو کښې بلبل نه پټېد مه
د نسیم په تخنو لو په خند ا شوم
د بلبل خوږو نغمو سره آشنا شوم
چه پیاله راته له میوې ك شبنم کړو
نو بلبل مې لپونی د عشق په غم کړو
چه سحر نسیم خولګی اخلی له مانه
شنبم و الوزی هوا ته لـــه حیا نه
په نشه د پېغلتوب چه و غوړېز م
نو بلبل ســره په مینه نه مړېـــزم
پناه غواړم له ناپاکو ستر ګو خار نه
لکه وخېزی چه تور خطله رخسار نه
غوړېد ل مې د بلبلو ترا نې د ی
په کتاب کښې مې د مینې افسانې دی
ټول مرغان زما د پاره نغمې وایی
د خونښی غـــزل دزړه ترانې وایی
زمار نګ بنایسته مخو نو سره سیال دی
په بنه رنګ دزړو نو وړل زما کمال دی
له وزمې نه مې، د ډبر بنه عطر سازېزی
په عطر و نو مې خوبان واړه نازېزی
په خبره کښې مې، د بنه حسن رازونه
زما زده ده له خوبانو د ډبر نازونه

✲ ✲ ✲

زما بوی زما سیرت دی‌نه خوشبوی یم
زمارنگ زماصورت دی نه خوشروی یم
غوږ پدل ز ما سحر کښې خند پدل دی
لوړمعراج مې‌په‌وپښتانو کښې ټومبل دی
د ښایسته نجو نو او پېغلو د سر تاج یم
نه سینګار ته لکه ښکلو ز ه محتا ج یم
دماغونو کښې‌مې‌بوی‌نشه پیدا کړی
ډېر خوبان‌مې‌دښایسته‌رنګ‌تماشا کړی
کله کله مې له نازه په‌ګر یوان زدی
اوله‌خیاله‌کله‌زلفو کښې‌خوبان ز د ی
کله پانې پانې شم د چالمن کښې
کله شمه دپښو لاندې په‌چمن کښې
کله‌واخلمه خولګی له‌سر و لبانو
کله واخلمه بلاد تور چشمانو
کله ظلم ماله بوټی نه جدا کړی
په‌بازار کښې مې‌پیسو باندې سوداکړی
لکه ښکلې ښکلې پېغلی چه خرڅېزم
زه انسان‌نه یم له‌ننګه مړاوی کېږم
چه بلبل سره‌په‌مینه کښې رسوا شم
په‌خزان کښې پانې‌پانې له حیا شم
دبلبل سره مې ځکه وفا نشته
(فنا) کېږم په‌ښایست کښې بقا نشته

د بلبل نغمه

په‌عالم کښې د گل مینې کړم مشهوره
په‌مرغانو کښې له مانه رسوا نشته
د گلانو له بنایست نه می عبرت شو
چه به حسن او جمال کښې وفا نشته
به صورت یې مه غولیږه خو زانبرې
گلالی مخکښې چه آب وحیا نشته
په بنه‌بوی عطر او رنګ و نه غولیږې
لباسی خلکو کښې صدق و صفا نشته
پروانه‌د گل طواف کړی شربت اجلی
زمانه کښې بی مطلبه آشنا نشته
د شبنم غوندې له راز ه‌عبرت واخله
چه دنیا کښې بی ژړا نه خندا نشته
ای(فنا) شاعره دا زما نغمه ده
زه‌تل وایم چه دنیا کښې بقا نشته

د فواری ساز

تیت و پاس هسک و ژور به وی هر کله
خو دا مخکه دا آسمان او دا گردون دی
د عروج سره هر گوره تنزل شته
که آسمان ته‌هم څوک خپړی سر نګون دی

چه هر څومره ډېر جګېږی پورته کېږی
دلوېدلو درد يې هومره ډېر افزون دی
مدوجزر کښې مې ساز د زير اوبم شته
بې ژړا نه خندانشته دا قانون دی
په دې مرګ اوژوند پروامه ګړه شاعره
چه (فنا) نه وروسته خامخا ژوندون دی

بلاد

د بز ګر غنم به ببل کړم له وښو نه
د کو څو خاوري به پورته کړم هوا ته
زما ساز کښې څا نګې پاڼی وني ناڅی
دا نغمه به غږومه بښوا ته
بې پروا يم حقيقت نه نه تېر يږم
د مه ښو ما جرا واړه ده بد يا ته
مالېدلې ډېر عيشو نه بنې چرچې دی
د خا نا تو ا فسا نې وايم ګدا ته
د خوا را نو پيغا مو نه را سره دی
ر سوم يې د بډای عشرت سراته
يم استاځی د يتيم کو نډې له خوا نه
د ژړا احوال به و وا يم خندا ته

د مخو نو حجا بونه نقا بونه
زه به يو سمه د ا ټول بلې دنيا ته
دخوبانو په کاکل به کوم لوبې
زه به لوڅ کړ مه مخونه تماشا ته
دا چه ډېر لرم تلوا ر اوزر تېر يږم
د (فنا) دشعر پيغام و ړ مه بقا ته

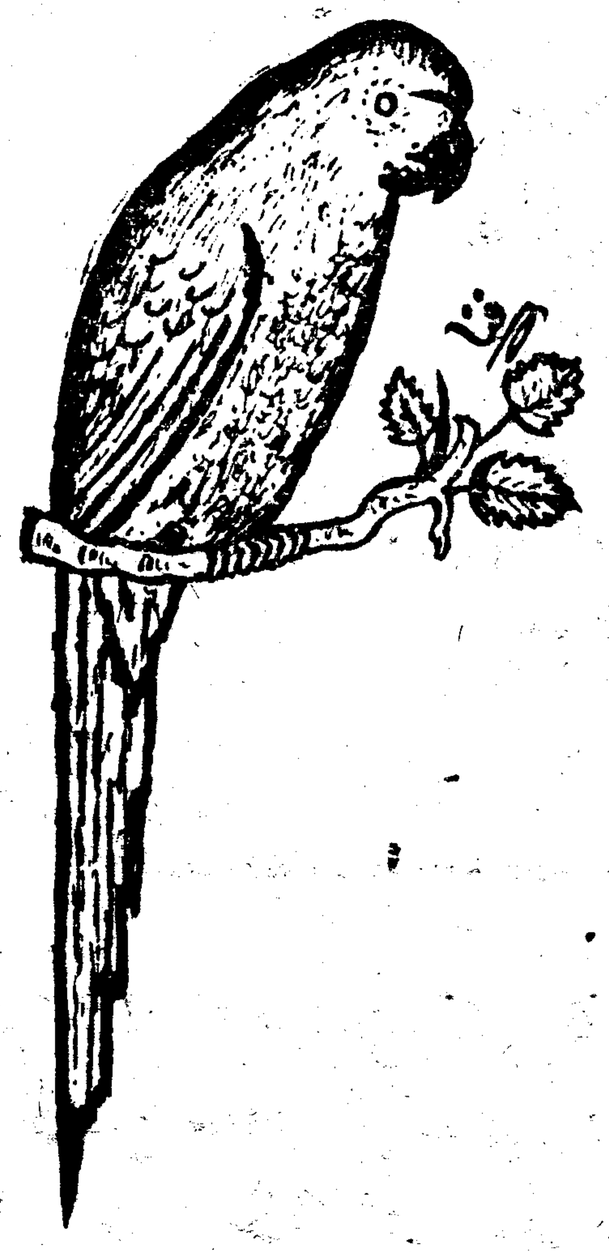

دتوتی سندرې

بند یم قفس کښې انسانا نو سره
لـه آزادۍ نه زړه ناکام دی زما
داستعمار زنـدان به‌کله‌شی ورا ن
د خپلواکۍ نعمت مرام د ی زما
بـن اوچمن می تل مدام یاد یـزی
زرغـو نـی سـروې ته‌سلام‌دی‌زمـا
چه په قیمت د آ زا دۍ نه یی پـوه
تـاتـه دا خـوږغزل‌حـرام دی‌زما

د تـربیې منطـق ناطـق کړمـه ره
خـوږ ، نغمو سره کـلام دی‌زمـا
چه بی‌تعلیم‌اوجاهـل پـاتـې نشئ
داشـور فریاد سحر مـا بنام دی‌زما
زه پـه تعلیـم کـوم خوږی‌خـبرې
بی سو ا د ا نـو ته پیغام دی ز مـا
چـه نصیحت کوم ناپـوه ته(فـنـا)
سخنوری کښې لـوړ مقام دی زمـا

خانګه

دښکلانبایست‌دپاره‌بنه‌خدمت کړی☆ګلالی ګلان زماګلزارد پاره
پاڼه ، ګل،لرګی مېوه مې ګتوره☆شکوفه‌زمادبن‌سینګارد پاره
داغزی نښترمې‌لاس کښې‌دی خوشکر
قدرت نـلرم پرچا گـذار د پا ره
که‌توتې‌توتې‌په تبر شمه خیر دی❁چه‌جوړ بزمه‌جګدارغدارد‌پاره
چه‌وچ‌بزمه‌پژمی کښې‌خدمتګرم❁دغریب د نغری انګار دپـاره

دفطرت دتعاون اومرستې لاس یم
دمېو ؤ نعمتلرم دخو ار د پاره
اې (فنا) ته هم‌په رازدځانګې پوه‌شه
پورته نکړې لاس‌دچاآزا ر د پا ره

دحباب‌خندا

پیدا شوی د څپو له انقلاب یم
په‌نړۍ کښې دژوندون په‌هیڅ حساب یم
حوصله‌مې ډېره تنګه ده ژوندون کښی
زه‌طاقت دځپل سانلرم سیماب یم
ما توی زما ښیښه د څاڅکو تیزه
دنیستی‌په‌پیمانه کښې زوړ شراب یم
بې‌له مرګه مې خلاصون‌او چاره نشته
د ژوندون بېړۍ ګیر شوی په‌ګرداب‌یم
اې زاهده زه هم تل مدام‌ثنا کړم
د عدم د خانقا منبر محراب یم
دایوه خند ا زما د ژوند تعبیر دی
د دنیا وفا پایښت ته‌خوږ ځواب‌یم
بې آبی می په ژوندون کښې‌نه خوښېږی
نو دمر ګ تلا ش می‌ډېر دی چه‌بېتاب یم
زړه مې چوی چه دمظلوم ژوندون را یادشی
دظالم دکور پشا ن خراب خراب یم
ما نه واخلیء د بقاعبرت‌درسونه
دژوندون دفلسفې‌بنه لوی‌کتاب یم
ای (فنا) زماخبرې معمادی
که دی‌نه یم پېژ ندلی‌زه‌حباب یم

شنه پانه

معرفی د لوی څښتن قدرت د پاره
یمه ژبه د ثنا صفت د پاره
غوړومه شین څادرخپل په اخلاص زه
د بنا یسته و نو بنکلا زینت د پاره
چه و چېزمه د اور د وزخ ته لحمه
اوس چه شنه یمه بوستان جنت دپاره
دڅادرلاندې مې سوړ سیوری مدام وی
مسافر ته څو شېبو راحت د پاره
پسرلی کښې مې معلومه وظیفه ده
زه ر اغلی یم دکار خد مت د پاره
په لمن کښې. بنې. خوزې مېو ې لرمه
انسانا نو ته لذ ت نعمت د پاره
سمسور تیامی نتیجه د اتفاق ده
لوی کتاب یم دولس وحدت دپاره
پرده پوش یم د ګلانو په چمن کښې
دحیا ، شرف، ناموس عفت د پاره
رانه جوړه زېړه پانه شی خزان کښې
د دنیا دژو ند (فنا) عبرت دپاره

★ ★ ★

د سیند څپو نغمې

زه وړو قطرو ځینې پیدا یمه ✻ هم د اتحاد الفت معنا یمه
څاڅکوته‌می‌مه‌گورئ‌په‌کم‌نظر ✻ وړه‌وکړئ مانه‌اوس‌دریا یمه
کله طوفاني انقلابي شمه ✻ و خت‌د سیلاؤ نوکښې بلا یمه
خپل‌هدف‌ته‌درومم‌عزم‌ټینګ‌لرم ✻ شپه او ورځ په‌چیغو‌واویلا یمه
لنډ مزل مې نه‌دی‌ځم بحرونوته ✻ زه د عظمت لو یه د نیا یمه
سازلرم سرود لرم نغمې لرم ✻ ژبه د فطرت یمه گویا یمه
داچه ولې ما نه‌گڼه نه اخلئ ✻ زړه می ډك له غمه په ژړا یمه
مځکه دښت‌پیدیازرغونولای‌شم ✻ بنه‌نعمت دلوی څښتن‌وړیا یمه
سورزرغون‌شي‌بن‌او‌گلستان‌په‌ما ✻ د ر ددبیا بان ته بنه د و ا یمه
زه مستي جذبې دسمسور تیالرم ✻ رنځ د شاړو مځکو ته شفا یمه
ژوند ښې‌ذیرو حوته‌قطرې زما ✻ هم د وچ ډاګو نو مسیحا یمه
زړه کښې‌می‌دمینې درګوهرلرم ✻ وچوتورو خاوروته کیمیا یمه
درس‌د‌ټیټ‌وپاس‌دی‌مدوجزر مې ✻ سازد زیرو بم کښې په‌نڅا یمه
کارمپرمختګ‌دی‌بپر ته‌نګر ځم ✻ لو یه مد ر سه دارتقا یمه
وایمه سند ري د (فنا)د شعر ✻ ژوند د سا کښا نوته بقا یمه

زیړی ګلونه

معجزې ته خپل حیران یم ✯ پسرلی کښې زه‌خزان یم
زه د شمعې د سر تاج‌یم ✯ پتنګا نو ته معراج یم
کاپر ګل یم‌درپه در زه ✯ پرستش کړمه د لمر زه
د ر نخور د درد شا هدیم ✯ د مین‌د ر نګ‌قاصد یم
بنه روښا نه مې رڼا ده ✯ که دچاستر ګه بینا ده
د شړ شم د ګلوباغ یم ✯ د غریب د کورځراغ یم
زه په تور و شپو چمن کښې ✯ یمه بله ډ یوه بن کښې
د (فنا) د شعر لمبه یم ✯ زه د سر و زرو ټو ټه یم

خـــــوز ار

زه خپلـه پیا له کښی خوز شربت لرم
ډ ك او زخـمی زړه لـه محـبـت لـرم
څوك نـدی خبر دزړه پـه حـال زمـا
سور پـه و ینـو بنه رنگین سیرت لـرم
نـوم چه مې اپستلی په مېو ؤ کښی دی
زه د سـر و د انـو بنه جـمـعیت لـرم
زه دانې دانې ګلګو نو او بنکو کړم
ځکه نـو داغـی داغـی فـطرت لـرم
ډك چه‌می زړګی د ی لـه غمونـو نـه
زه ډډکـو ز ړ و نـو مـصیبـت لـرم
پوښ کښې مې ځان بنه‌په آب ساتلی‌دی
زه لـه زما نـې ځـینـې عبـرت لـرم
ځان مې پټ ساتلی په پـر دو کښی دی
نه یـمـه بې شرمه ځـان له پـت لـرم
ظلم پـه مظلوم ز خمی ځکـر کـړ مـه
زه بـې رحـمـو زړونه شـکـایت لـرم
پوه شـه ای (فنا) زما د زړه پـه راز
راز مې خپل ساتلی خـوز طینت لـرم

* * *

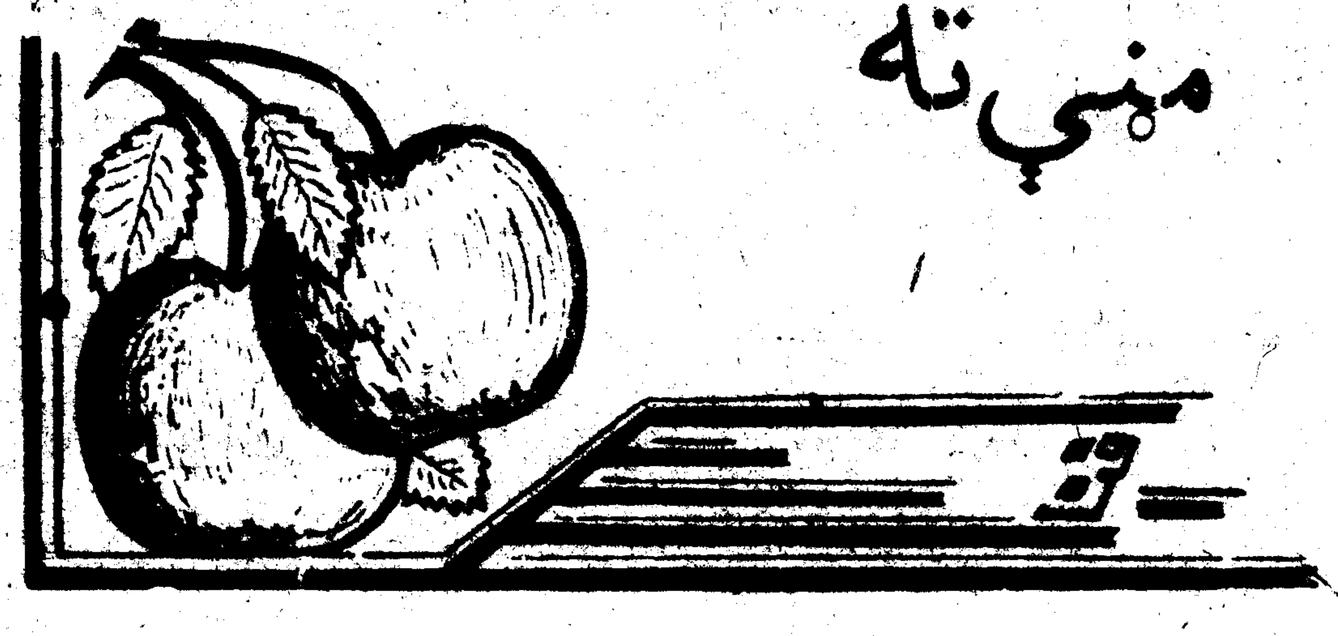

مینې ته

ننه مې بیا دخولې او به خوزې خوزې شی
چه په زړه داستا شیرین خوند اې مینې شی
جوړ وی جشنو نه بن کښې شګوفه ستا
هم منظوره خاص وعام ته ده مبوه ستا
خوږ رنګین او درد لمنډ زړه لرې شفایې
چه د زړو نو تقویې ته بنه دو ایې
د ورنګې ستا لرې د پرې معنی ګانې
د شا عر په یاد وې ماجرا ګانې
د شاعر د زړه پشان ګلګون پر خون یې
درنځور شاعر پشان زیړ وزبون یې
په ظاهر که یې دور نګه زړه دې سپین دی
بنه دی پیژ نم باطن دې د پر شیرین دی
ستا په رنګ کښې د خو بنې او غم تفسیر شته
ستا په غږ کښې د عاشق معشوق تصویر شته
کم خو نې له لاسه زیړ دی نیم بدن ستا
د مظلوم په و ینو سور بنکاری کفن ستا
زیړه خوا دې د یتیم مخ بېو زلی
ګلالی مخ دې رخسا ر د ناز ولی
بدایانو نه زیات بنکاری را ته ننګ ستا
چه غافل نه دی خوارانو نه زیړ رنګ ستا

کم دې نشی دا بنکلا او خو شبویی ستا
تل مدام دې وی مبو ؤکښی سرخ رویی ستا
شرق و غرب یاورځ اوشپه تیاره رڼا ستا
د شاعر نظر کښی لمر، سپوز می دنیا ستا
که خوا رانوته په لاس شی مُربا ستا
په زړه پورې خریدار به وی (فنا) ستا

سپین زر

د ښځی ګله ښتیا چه ته سپین زریی
چه د تورو خاورو سپین بنکلی ثمریی
زړه دې چوی ځکه له دې پره بی صبری نه
زمونږ مړی کفن نه درلود خبریې
د خوارانو ښځا یا نو پرده پوښ یی
د پاکی مظهر یې ځکه تاج په سر یې
پاک لمنه یی ظاهر باطن د ې سپین دی
چه د ستر پاک لمن او سپین څادر یی
چه لباس شی درنه جوړ دراز هم ازشی
بیا دسپینو انـدامـونو خـوږ همسریی
دسپین زیری خواردتن سپینه خامتایی
دسپین سر وسر کښی سپین بنکلی څادریی
چه د ژمی سړوشـپو کښـی واورې اوری
د خـوار انـو بپـوزلـو تود بستـر یی
خو افسوس چه زمونږ له لاسه ځې ارزا نه
چه وطن ته بیړ ته راشی نـوسره زریـی
زمونږ د مړی او ناموس کفن ټیکر یی
د(فـنـا) دستر ګو تور او دزړه سر یې

کیمیا بوټی

یـو سپین زیری بـوډا ډېرضعـیـف نـا تـوان و
د طمـع سره ژ و ندو ن ورتـه ډ بـرګـرانو
د اغـزی د بنـت و بیدیـا سـر ه یـې کـارو
تل مدا م به د سپیـن زیـری دا روز ګـا ر و
ا صطـلا ح سر ه بـو ډ ا با به خار کـش و
غیر تـی و بـا هـمـت ا و زحـمـت کـش و
لور او پرۍ یـې را واخیست لا ړ ببدیـمانـه
یـوه ورځ بـو ټو اغز و پسی صـحـرا تـه
پـه بیدیـا کښی بنه ګرمی وه سـره غر مـه وه
کانې بـو ټـی خـا وره مځکه بنه تـو د ه وه
ځوځ اغزی بو ټـی یـی ور پښـل بیدیـا نـه
یـو لوی پیټی یی را جو ړ کـه شا و خـوانـه
له ډېر کـار او ګر ځید لو نه ستو ما ن شـو
د ځوا نی قو ت او عمر په ار مـا ن شـو
دپـیټی سـیوری ته کښینا سـتـه ستومـا نـه
پیاز سکړ ك یی نـو ش جان کهنه پر یمانـه
د ا غـز و پیـټی پـه شـار هـی شـو بـا ر تـه
ما ز یګر ستړ ی ستو مان ر ا غـی با ز ا ر تـه
پـه پیسو یی ا غـزی خرڅ کړه یو دو کان کښی
بر یالـی شـو د هـمـت پـه امتحـا ن کښی
دې بو ډ ا ته هر اغـزی شـو کیمیا بو ټـی
د هـمـت پـه بـر کـت د طـلا بـو ټـی
د (فـنـا) نظر کښی کـا ر زحمت طـلا ده
هـر اغـزی و ۲ بنـه او بـو ټـی کیمیا ده

د غنمو وزی

د جنت د بنکلي وني خوږ ثمر وم
د دنیا له شرو شوره بی خبر وم
د شیطان په شر اخته بشر آدم شو
چه دادومره سر گردان په ما عالم شو
د دانو د معما مې دا تعبیر دی
چه انسان د نفس په لومه کښې اسیر دی
کرل شوی زه په لاس د یوبزگر یم
زه د گرانې خاوری پاك او گران ثمر یم
په سختی خواری تو دوخه کښې د لمر بیا
ړبل شوی یم په لوردخوار لو گړ بیا
د غذا په نامه هر وخت مکرم یم
دسترخوان دخواربې ای کښې محترم یم
بیاد فخر تاج په سر کښې د امیر شوم
په بې طمعه او پاك لاس د یوفقیر شوم
سلطنت کښې بنکلی تاج زه دباچایم
په غربت کښې زه روزی د خوار گدایم
زه هم خاورنه پیدا یم چه ممتاز شوم
د شاهانو د سر تاج او سرفراز شوم
چه منظور دپول جهان شومه خاکسار یم
دانسان خدمت کومه چه تاجدار یم
بی نشان به (فنا) در گړی نشانو نه
که بشر دپاره و گړې خدمتو نه

✲ ★ ✲

د مچمچی ناره

د هر نبش د پاره ځان له خاصیت دی
نوش زما په نبش کښې اینبی طبیعت دی
د موذی رسبزی زیان دخیر خواه ګټه
د لږ م چیچل ز ما شیرین فطرت دی
سودوزیان د ی د نیت پو ر ې تړلی
نیك اوبد دې د عمل دوزخ جنت دی
حدای که څه هم دی دتولو خونظر یې
په مسلم رحمت کافر باندې نفرت دی
دباران څاڅکی په هر ځای کښې یوشان وی
د لږ م په نبش کښې زهر ز ما شر بت دی
د هر طعم په طمع مه او سه چه خوږوی
تریخ اوتر یومی خوش یې خونده هم لذتدی
نفس مې پاك دی له مردار وچه ګبین کړم
مادګل په عطر وکړی قناعت دی
په اخلاص مونږ وفادار دخوږ نظام یو
خپل باچا سره مو مینه محبت دی
که خپل حق اونیك مرغی غواړې تلاش کړه
دز حمت غیږ کښې آرام کړ ی راحت دی
ا تفا ق نه مو ګبین د ی پیدا شو ی
که هوښیاریې تا ته لوی درس دعبرت دی
دژوندون معجون له غم خوښی ترکیب شو
ځکه تریخ دی مرګ که څه هم حقیقت دی
چه ترخې خوږې خبرې تل مدام کړی
پښتنو ټه د ا (فنا) هم غنیمت دی

چینه

داخلاص او صفا جام کښی خوږ شر بت یم
زه په دښت بېد یا اوغر و کښی لوی نعمت یم
د پرمې خو بښ دی د منګیو قطارونه
محوه کړی یم د پېغلو سنګا رونه
له رونو خوږو او بو خپلې ډک جام یم
د خوبانو بنه همراز سحر ما بنام یم
شاوخوا کښې مې، د بنو پېغلو ټخاوی
د خوږو خوږ و نغمو خوږه غوغا وی
پېغلی ګوری مخ زما په هندا ره کښې
زه کومه تما شی دې نندا ره کښې
چه په سرو شو نډ ولا سو هقا بله شم
بیا خو ډکه د شرابو سره پیاله شم
زه د دوی د غېږ تصویر په غېږ کښی اخلم
د کږو زلفو ځنځیر په غېږ کښی اخلم
بنکلوم زه تل رنګین رنګین لاسونه
لندوم بنایسته مخونه لباسونه
عاشقانو ته بنه ځای د انتظار یم
مینانو تو محل د پاک دیدار یم
اوربدلی مې رازونه نیازونه
هالیدلی یارانې او دېر نازونه
غاړه کښږی زما غاړه کښی یاران تل
مرور او پخلا کښږی مینان تل
دکوی چه په نخرو نخرومنګی خپل
زما خوله اوبه اوبه شی خورم زړګی خپل
مانه لاړه شی پرمایې پروانشته
ای (فنا) په زما نه کښې وفا نشته

منګی

چه له چینی نه ډکوی په نخر و یا ر منګی
نو ځای لری که چپری وکړي افتخار منګی
ته چه له نازه د مین په مرګ پروانلړي
څنګه‌دي اینبی په تندی باندې دا خوار منګی
شوم د غمونو سره غېږ په غېږ له د پره غمه
نن چه می ولید ه په غېږ کښې د ډلدار منګی
ای عزیزا نو که زه مړ شوم زما په قبر کښېږ دیء
یو ه ټو ټه د لحد نښه په یاد ګار منګی
خود به یې پېغلی په تخرګ یاپه تندی ګرځوی
د تواضع په اور چه وسوزېد خاکسار منګی
او بنکې یې تویې شوې د پېغلی د سینې له‌پاسه
لږ معلو مېږی محبت کښې ګرفتار منګی
دې نه خبرؤ چه خو بان بی په تندی ګرځوی
نو ځا ن ستی که د سکر وټو په انګار منګی
دسپینو لېچو په غاړی کښې د پر عیشونه کوې
د زړه منګی دې راته ما ت که پدې کار منګی
زه د یوې تراخې خبرې په ار مان پاتی یم
ته بنکلو ې سرې خوزې شو نډې وار په وارمنګی
پېغلی مدام څکی په سروشونډو ستاله خولې نه او به
نو د شرا بو پیما نې دې تا نه جار منګی

زه دپستو نریو ملاؤ دپر هوس لرمه
کاشکې زر خاوریشم چه جوړ کړی را نه یار منګی
هر ما ز یګر دمستو پښغلو قا فله کښی (فنا)
بخت و طالع ته ګوره څنګه شو سرد ا ر منګی

طبی نباتات

بښکه لوی څښتن مو دپر کریم دی ◆◆ دی حقیقی شافی اولوی حکیم دی
بن اوچمن کې جوړ روغتو نو ګوره ◆◆ دښت وبید یا کی درملتو نو ګوره
په ځینو بوټو کښې تاثیر دشفا ◆◆ ځینو ګلا نو کښې اکسیرد دوا
جام دګلونو کښې شهدو نه پراته ◆◆ داغزی نښکې هم زهرونه پراته
په توروخاورو کښې کیمیا وګوره ◆◆ په هریو بوټی کښې د واوګوره
دطبیعت غېږ دې روغتون دی فنا ◆◆ چه مرګ علاج ستادژوندون دی فنا

چرس

د ګلو بو ی مې خما رونه لر ی ✡ عطرمې ز هر آزا ر و نه لری
مضر یم ژوند او دصحت د پاره ✡ دښمن دننګ اوشجاعت دپاره
زه دخپل دوست سره دښمن یم مدام ✡ هریو آشنامی زرخریددی غلام
زه عقل و ژنم د جنون د پاره ✡ بربادی غوارم د ژوندون دپاره
مانه پرهېزوګړی مضر نبات یم ✡ دژوند دښمن دبد بختی ممات یم
راشه که غواړې نندار تون وګوره ✡ د لپونتوب دژوند افسونو ګوره
زه په لوګی کښې دپر کیفونه لرم ✡ هره غوزه کښې عالمونه لرم
چرسی پرواز کړی اند ښنوکی زما ✡ سپوزمی ته خېزی په نشوکی زما

دپر و فاداره عملیان لرم زه
(فنا) لیلا یم لپونیان لرم زه

یو وزی انگوریم

یو وزی انگور یم نمونه د جمعیت یمه
ډېر خوزاتفاق لری دانې زما ملت یمه
ډکه پیمانه زما د مینې له خوزوڅینې
ټولوته منظور د شیرینې په برکت یمه
بن مې میگده ده دشربت ډکی پیالې په لاس
ډېر ښه خوږ شربت لرم ساقی د طبیعت یمه
ډکه ده ښیښه ز ما خمار مستی او کیف څینې
لویه مدرسه دکائناتو د عبرت یمه
ډوب به شې سیلاب کښې دخمار او د نشو زما
زه په مدو جزر د او بو کښی کیفیت یمه
تېرشه له خودی څینې که غواړې معجزی زما
اوریمه اوبو کښی دمستی سوړ حرارت یمه
کیف می جوړوی وحشي حیوان اهلی انسان څینې
یو خاشکی اوبه لرم خو هومره لوی قدرت یمه
پاک ندی انسان چه جوړوی له مانا پاک شراب
اصل زما پاک دی دپاک خدای ښه خوږ نعمت یمه
جوړه میخانه اوخمخانه مې دزاهد کره
زه هم یو مخلوق دپاک څښتن یم عبادت یمه
ښه په صدق خدمت کوی مېوه مې انسانانوته
زه شیرین ثمر دکار زحمت اوزراعت یمه

هلـه‌په مزومزوخوندونو (فنا) کېږمه
کله‌چه‌دسرو شوند و پياله کښې خوږشربت‌يمه

دام اودانه

دخيالونوپـرلـي وښـه هـوا وه
شـين چمـن بـن‌و بـوستان لويه فضاوه
په دې بن کښې‌ښې‌مېلې‌چرچې ياران و و
ښې مېوې خـوږې اوبه هررنګ ګلان و و
يومارغه و په دې بن کښې ښه خوشحا له
دمانۍ پشان يې ونـو کښې وه جا له
بوټۍ غوښې به ددې مـارغـه خـوراکو
خـوږې‌سرې وينـې اوبـه‌دده‌دخښاک و
دامارغه به ګل خوږې نـورې دانـې هـم
بدلولـی بی د خپـل بـنـو جـا مـی هـم
يوزيرک صياد راپښې شو په دې بـن کښې
د مرغانو دام يې کـښود پـه چمن کښې
له قضا نـه د ا مارغه په دام کښې ګيرشو
د صياد سره قـفـس کښې بـيـا اسـيـر شو
د ا مارغه‌نه و خايـن او رشـوت خـوارو
دده بـن مانۍ ژوندون حـرام مـردارو
دا دانـه د خـيـا نـت رشـوت دانـه وه
دخـايـن دښـکـار د پـاره بهـانـه وه
دا صـياد نـه و قـانـون او عـدالـت و
دا قـفـس نـه و زنـدان او اسـارت و
نه دانـه وه اې (فنا) نـه دام حلـقـې وې
د خا ين په د وارو پـښـو کښې‌زولنې و ې

بندی کوتره

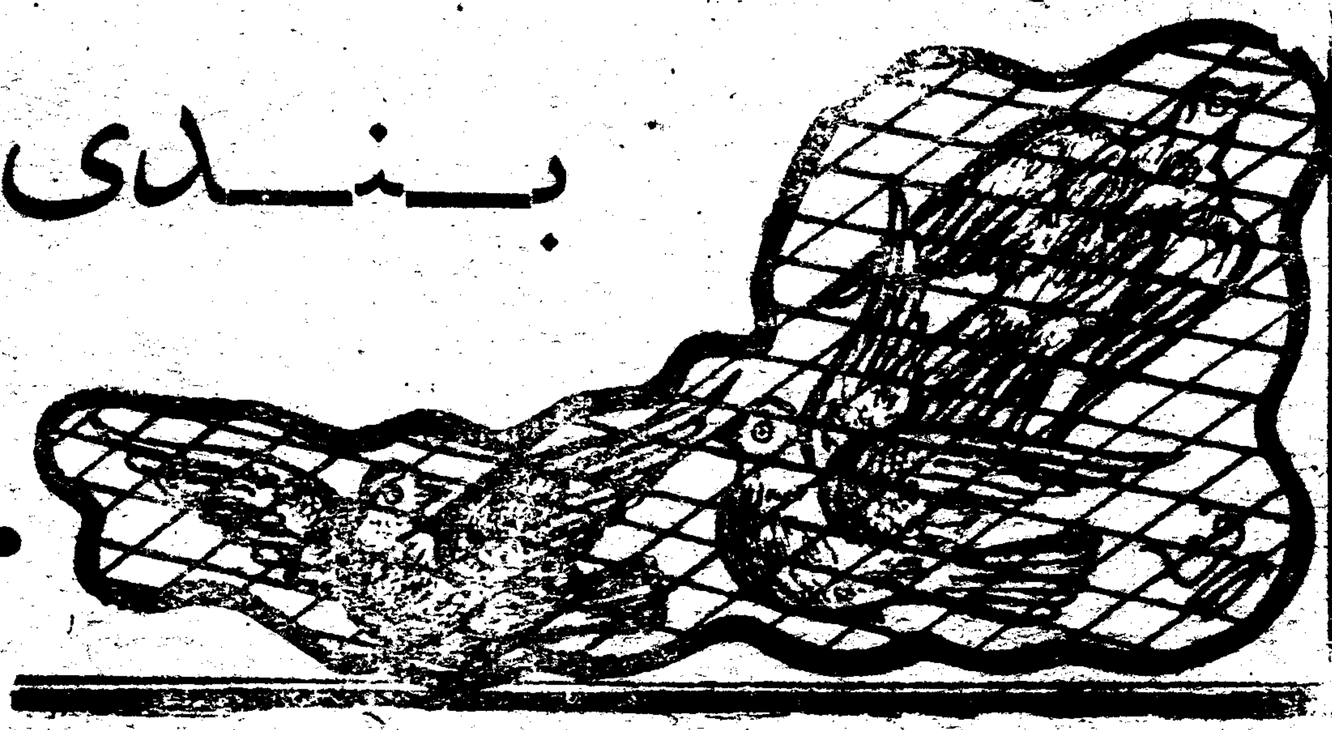

چه ستا د پښو د زنګ آواز واو رمه
د زولنومي شر نګهار یاد پزی
ته هم بندی یې دانسان په لاس کښی
ځکه خو نخواړه استعما ر یاد پز ی
خدایږ و کو تره ستا د حال په لید و
په جیلخانا نو کښی مې احرار یادپزی
چه واورم ستا خوږ روح پروره غمبر
د محبو بې شیر ین گفتا ر یا د پزی
چه ستا ر نګینې بنکلې بنې ګورم
نومې د بنکلی یار سنګا ر یادپزی
چه نوم دې واخلم اې نیک مرغه مارغه
د آزادۍ رو غې ر و یبا ر یادپزی
ته مې استا ځی شه پیغام مې یوسه
چه د (فنا) خوا خوږی یار یادپزی

داوریا زمزمه

سپینه واوره (فنا) سپین او یاسره زروی
خوږلی طوفان سیلاب ،خطر ، ضرروی
دباران څاڅکی دخدای رحمت باله شی
څه چه اوری خدای به کړی مقرروی

داهم یو خیال

په مستو میو مسته مستی سره پیداشی
یوشین چمن ته راشی او شنه شی په خندا شی
وفا په و عده وکړې ز ما د زړه طبیبه
رنځور د انتظارته د درد اورنځ دواشی
کزې دګلو څانګی داستاپه احترام شی
ګلرخې ته مشغوله دګل په تماشاشی
دګل د بوټو شاته ما ځان وی غلی کړی
نا څاپه زه پیداشم لز شانتی وارخطاشی
باطن کښی بنه خوشحاله ظاهر کښی لز ملاله
په نازاوپه غرور ډبرزمالوری ته راشی
ته وګورې سپوزمی ته زه وګورم ستا مخ ته
زه هم په تماشاشم ته هم په تماشاشی
زه هیله دربنکاره کړم ته ډبروکړې نازونه
یو څو شیبې جنګی شی یو څو شیبې پخلا شی
حیران شم چه داڅنګه یوځل شی مهربانه
ستم ځینې جلاشی وفاسره آشناشی
د مینې په دنیا کښی سلطان اوملکه شو
خمار له بې خوبی ته رنګینه له حیا شی
سر کښیږدې زماغیږ کښی تسلیم دپاکی مینی
له سره تر قدمه یوه ټوټه و فاشی
ګل توی شی ستاپه غیږ کښی ګله اوسی زماپه غیږ کښی
زه ستادعشق (فنا) شم اوته راته لیلا شی

ـــــــــــــ پوه

دبادام په څېر سوری سوری ړوندښه دی
هغو سترګو کښی چې شرم وحیا نشته
د کور په کور کښی جوړ شیرین محفل دی
خو یاران د زمانې کښی و فا نشته
د ګیلاس ګیلاس کښی بنه خوازه شربت شته
خودزړو پیالې کښی صدق و صفا نشته
د فلک له لاسه شین دناک غمناک زړه
چه د نرخ بازار کښی ولی بقا نشته
د سرو شونډو په عناب صفر اما تبزی
دمین تندې ته بله دوا نشته
بهی نلری زیړ رنګ ستا اې رنځوره
ناک منه د مخ اوزنې (فنا) نشته

دپښتونخوا دغرونو آواز

زیړو سرو ګلانونه لمن کښی ګلستان لرو
د پرښه رنګین بن یونه مالیار اونه دهقان لرو
سی بنې منظرې شنه چمنونه اوباغونه پر
شاو خوا دروکښی دریابونه مست روان لرو
غټې جګې ونې ځنګلونه بوټی هر رقم
ګل لرو اغزی لرو غا ټول او ارغوان لرو

دوبی کښې هم واورې وی زمونږ په جګوځو کو کښې
ځکه پسرلی کښې مونږ هم ژمی هم خزان لرو
روح تازه کوی مدام هوا دسر درو زمونږ
پی غوندې بښې پاکې اوخوږې اوبه روښان لرو
هر کلله وی خلاص زمونږ دمینې غږ کېږ دیوته
هم د مستو پېغلو بښو ځلمیانو ډېر خوبان لرو
لوی لوی ګړ نګونه مودعزم او ثبات ننبې
تل چه کوی لوبې د شاهین سره زرکان لرو
ډکه له هیبت و پرې نه هره مغاره زمونږ
پام کوه غلیمه چه زمږ وغوندې غرځان لرو
ښو د زمانې دتغییر او تحول شاهد
زړو کښې حکایات اوروایات ګوره بې شان لرو
ډېرې حادثې ماجرا ګانې مولیدلی دی
ډک د زمانې د تاریخو نو لوی داستان لرو
تیزې موتر اوسه دی ر نګینی د غلیم په خون
خاورو لاندې ډېر دوطن لار کښې شهیدان لرو
ډک له سر لوړې او افتخار ځینې تاریخ زمونږ
هرې تیزې شاته مرچلونه نما یان لرو
ننګ او غیرت روزی شامدام آب و هوا زمونږ
تاج یو هونږ د مخکې ننګیالی ځلمی ځوانان لرو
درس د عظمت شان وشوکت دی جګواله زمونږ
نه یا ستو مغروره پر سر لاره د کاروان لرو
ګله به تر سره شی آرزو هوس ارمان زمونږ
زړو کښې ډک کانونه دیاقوت او د مرجان لرو
داچه اوس د شعر په خوږه ژبه ستا یل شوی یو
مونږ لکه (فنا) درد مند شاعر او ترجمان لرو

خـــاوره

فنا

توريمه په رنګ خو سره لعلونه سره ګلان لرم
غېږ کښې د شيرينې او ليلا پشان خو بان لرم
يوسر کښې مې بن بوستان اوشنه شنه چمنونه دی
بل سر کښې مې وچ دښت وبيديا اوشار واګونه دی
ځان که دې لږ خوار کړه به جوړ درته ګلزار شمه
زه که دې له پاده ووتم نو به خار زار شمه
لاس دې کړه تنها کې ځان خولې چه زه آباد شمه
وکړم پر مختګ نړۍ کښې د پر په ښه نوم يادشمه
سر له مانه جار کړه ومې ساته له دښمن ځيغې
لاره کښې دننګ ناموس وپر يږه مه کشتن ځينې
مانه پيدا شوی يې (فنا) زه ستا جو هريمه
ماته کم نظر مه کوه ګنج د سيم او زريمه

تيزه

دخوبانو زړه په ما باندې تشبيه شی
لېونی قيس ته باران زما ليلاده
چه په سرو وينو ګلګونه شمه هله
له ګوهر اولعل نه جګه زما بهاده
دوطن په خپواکۍ کښې لرم برخه
مجاهد د پاره جوړ سنګر زماده

د خوارانو حال ته ځیر شه اې بډایه
چه یې ستایه‌دروازه کښې شور غوغاده
که نه ستامانې به رنګه کرمه پوه شه
چه ولاړې دمانې تاداوپه‌ماده
زه په تله کښې مقیاس دکم او زیات یم
حق باطل کښې عدالت زما معناده
زمرد لعل و یاقوت زمانومونه
زماغبږ کښې لاجورد او هم طلا ده
(فنا) واخله مانه‌ډیر بنه کلک درسونه
چه ټوټه مې د ثبات عزم دنیاده

کوچی

له‌حیااوشرم‌ونازه دکه پکه
لکه ناسته چه‌وی ناوې په ډولې کښې
دکمیس پاولې یې ستوری مخ سپوزمې وه
ځلپده اوبرښپده توره کېزدې کښې
یابې‌وریځ دتورکاکل په‌مخ خوره شوه
یابه‌وه کېزدې رڼبانه دې سپوزمې کښې
بې حیاوزمه به‌ورغله کېزدې ته
ځان بې واچاوه دناز غاړه غړې کښې
په زړګی کښې یې اوربل دپېغلتوب‌و
ناقراره دځوانې په بې صبرې کښې
د هوس هیله ارمان سره مشغوله
تاوپده را تاوپده به په مستې کښې
شوه ناڅاپه د (فنا)له خیا له پټه
دکېزدې پرده یې‌ولوپده سپلې کښې

آسمانی پیغله

★ ته دشپی★ناوې یې دې لویی★فضا کښی ★ ★ ★
را روانه یې په ناز★ستورو نڅا کښی ★
لکه نجل★په ناز غرر و او ★ په نخرو ځی ★ ★
سره سنګینه په تکمین او په ورو ★ ورو ځی ★
★ هسی ★بنکارې★د شا ★عر دخیال نظر کښی ★
لکه پیغله چه سنګاره شی سره زر کښی ★ ★
خوارغریب★شاه وګدادی★خریدارستا ★
نه ولور دی ټاکل★ شوی نه رو یبار ستا ★ ★
کله بدر ★او محاق کله★هلال شی ★
★ یا د سپین★مخ تورو وروځو ★په مثال شی ★
د محاق څا در نه نیم مخ★رابنکاره کړې
★ لکه ★پیغله پلو★ لاندې نندارہ کړې ★ ★
د خمار او کیف★نه دې کی تما★ شی ستا ★ ★
خورې★ بحر وبــر فضا کښی پلو★شی ستا★
کیفیت د پاکی★مینی ستا رڼا کښی ★ ★
★ د ښایسته حس ★جلوې★دې تماشا کښی ★
د خوبانو★په مثال کله کپدای شی ★ ★
د دلبر سره می سیال ★کله کپدای شی ★ ★
★ نه دې★ پوزه نه دې★غوږ ★نه دې شین خال شته ★
نه دې یارغوندې ★ښایسته★بنکلی جمال شته ★

★نه دې سرې ستر گی★خمار ې نه سور★شا ل شته★
نه★د ې ن ا ز ا و★د کزو کتو★کمال شته
خو★بیا هم د یار★تسل کړ م په★د یدار ستا
د ز ړ ه★چاک گنډم★د وړانگو په★هر تار ستا
نه ظا لمه★ستمگر ه★نه خو★نکاره
له خوبانو★ځینې ډیره★و فا★د اره
د فراق شپه★کښې د ې وړانگې★سر ې لمبې★دی
★پلوشې د ې زخمی★ز ړ و نوته★بر چې د ی★
د و★صال دشپې★څ ر ا غ تر★صبحدم یی
دمینو★پا ك محرم★هم ر از★همدم یې
ا ې دښه★حسن ا و★ر مز و ر از★خاوند ې
ا ې د کیف★الهام تاثیر★اعجا ز★خاوند ې
معجز ه د ې★ر ا بنکا ر ه★ش ق ا لقمر★کښې
ننو تی یی★گر یو ان د★پیغمبر کښې★
★ستا له نو ره★د ك د میو★پیمانه شی★
ستو★ر ی ستا د★مخ په شمعه★پر و ا نه شی
د کوې★ د خیبر★لار سپینو★شید ونه
جو ړ★وې د کیمیا★بو ټی له★اغز و نه
تا لید★لی دمستا★نو پیما★نی د ی
تا لید لی★د ځو ا نا نو★جپل خا نی★ د ی
تا لیدلی★په سرو ینو★شهیدا ن★دی
★تا لید لی★مظلوما ن او★ظا لما ن د ی★
کله★پټه شی★د ور یځو په★څا در کښې
یا★غا ړې شی★د نا ر وغ سره★بستر کښې
ز یر ه★بنکا ر ې★د شړ شم د گلو★باغ یی
د غریب★د لار د خو ا ر★د کور و★څراغ یې
ستا څ ر ا غ★د مظلو ما نو★سره مل★د ی
★ستا ر نا★کښې نه رهزن★شته او نه غل دی★

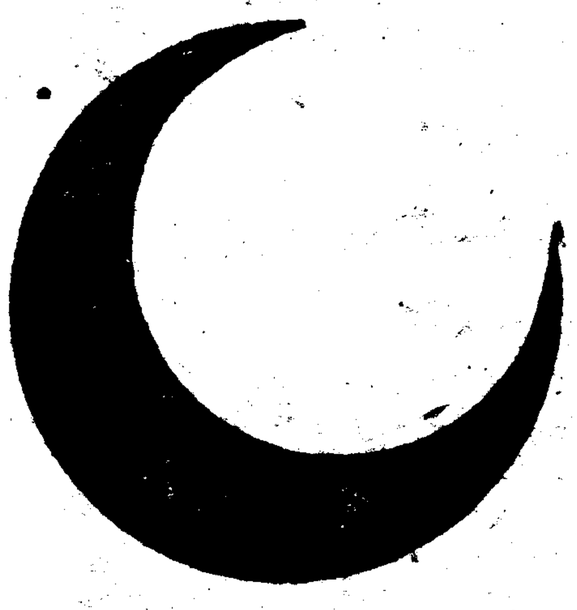

اې سپوزمیه ته دسپینو زرو جا م یې
دغریب بله ډیوه تیاره ما بنا م یې
په یوه سترګه ټو ل ګورې یې حق بینه
ځکه یې د ټولو زړو نو کښې شیر ینه
دمجهو لو موهو ماتو لوی جهان یې
د بشر له شړه اوس لږ په امان یې
شرق و غرب سره آ رزو ستا د و صال شته
ستا په سر نړۍ کښی شور او قیل و قال شته
اې سپوزمیه څوار لسمه شپه دې ستاوی
باوفا څوارلس کلنه دلربا وی
د نسیم د چلبد لو خوږ آواز و ی
په سا حل کښې داوبوخوندو رسازوی
نه جفا ژړا بیلتو ن نه انتظاروی
نه سوداغم اند بښنه وی نه ا غیار وی
پسرلی وی نیمه شپه وی او (فنا) وی
پاکه مینه کرشمې وی ناز خنداوی

او ر بشې

زه بېشکه دغلو د ا نو امیر و م
چه خوراك د هر مسکین او هر فقیر و م
مدر سه د پند عبرت مې افسانه ده
معما د قنا عت زما دا نه
دانسا ن د نفس د پاره لوی غلیم وم
حیوانی شهوت د پاره لوی حکیم وم

ډیر تو پیر دی پید اشوی په جهان کښې
حیوانی فطرت غالب شو په انسان کښې
زه پخوا و مه خوراك د انسانانو
خوروی مې اوس انسان په بودګانو
دغوایانو دپښو لاندې یم غوبل کښې
اوس د خروتوبره کښی پروت یم هر غوجل کښی
زماشراب پیری کافرپه سیم وزرنن
مسلمان را ته په کمه کړی نظر نن
زه دفقر خاکساری ته کیمیا یم
(فنا) رنځ د حرص و آز ته بنه دوایم

سپین زیری مالیار

یارانې مې دبلبل او ګل لیدلی ✻ سې نغمې مې د مرغانو اورېدلی
صبا یی به کرځېدم د ګلو خوا کښې
لور رمبی به مې هر کله وپه ملاکښې
له اوبونه مې اخیستی دصفا درس
له بلبل نه مې اخیستی دوفادرس
د سپو زمی دشپو لذت مې نه هېرېزې
د خوږو مېوو نعمت مې نه هېرېزې
ما غاړی غاړی لید لی ډېرې خانکې
ما لیدلی د سپوزمی زرینې وړانکی
دلمر څرك په ژبه دا قرار می یاددی ✻ دشبنمو د نیستی قرار مې یاددی

زمالاسونو پښو کښې د پراغزی دی تللی
د پراغزی ماپه اغزیو دی پستلی
بارانو نو د پر ژړلی دی صحرا کښې
ماځوځان اغزی ربلی دی بیدیا کښې
چه یاد پزی مې د اوښ او شار د اګونه
د غا ټول پشان مې زړه لر ی داغونه
د خوښی سر وغمونه شته هر ځای کښې
هم خندا ځانته زړالری په پای کښې
د آبشار و فوارو فریاد ژړا ده
د غوټی د خوښی ژوندیوه خندا ده
مالیدلی دی رنګین بنا یسته ګلونه
د خو با نو په او ر بل ټټر لاسونه
مستي پیغلی ګرځید ې به په هر بن کښی
مینا ن به غېږ په غېږ و په چمن کښی
ګلو لاندې به وېدې وې نجونې ځوانی
په سینو به یې د ېری د ګلو پانی
اندامونه مې څنا رغوندې لړ ز پزی
د شبنم په څېر می او بنکی راتویېزی
ضعیف شوی نوردستر ګو کم می زوردی
په څراغ دزړه کښی بل دمینی اوردی
د سپین ګل پشا ن می زیره شوله سپینه
خوځوا نېزی زما پس ته پس ته مینه
پسرلی کښی (فنا) شین بن او بوستان دی
پرما و او ره اوری عمر می خزان دی

د شکوفې جشن

شکوفې دطبیعت شهکار هنریی
ته د څا نګو په افق کښې سپین سحریی
دماشوم په څېر دښاخ زانګو کښې زانګی
ګوشواره یی ته دښکلی پېغلې څانګی
ستا په ګل کښې د ځوانی پېغلتوب نازنشته
په ښکلا کښې دې دعشق اومینې راز شته
تل په تاوی ښکلی څانګی مرمرینی
لکه خیال سره غاړه وی لېچې سپینی
یی د لښتو په سپنسی کښې مرغلرې
سپینی غاړې ستا امېل ته منتظرې
د ګلپانو تویېدل دې یوطوفان دی
د ګوهراو مرغلر وجوړ باران دی
لکه سپین زرلاس د څانګی نه تویېږې
د چمن د پېغلوبوټو پښو ته لوېږې
په تا جوړه بن کښې جشن چراغان شی
د یر خوبان دې په ښکلا مین حیران شی
غوړوکی ته دښکلا ستر مظهر یې
چه د پېغلې څانګې سپین ور پښمین څادریی
رسېدلی دښکلا په لوړ معراج یی
چه د ناوې دلاس ګل او د سر تاج یی
ته په څانګو کښې خیالی ید بیضایی
د بهار ناوې د سپینی خولی خندا یی
یادوې زمی واورینی څانګی ما ته
ځیروې مې د غر یب دتن خا متا ته

بنه لطیفه اوپسته‌یی لکه سپین لا س
ستا لمن نه‌لپرې غوارم د ګلچین لاس
پاك لمنه یی داغ نشته ستا لمن کښی
کاشکې خښ شمه(فنا) ستا په کفن کښی

دارغوان مشعل

هره څانګه می د سرو ګلو مشعل دی
لکه سرې منګلی اورپه ما کښی بل دی
زه دطور دغره داوریو ا نعکاس یم
په نکریزو بنه‌رنګین دقدرت‌لاس یم
خو دسرو نو کانو تیغ خنجر می نشته
دهنر لاس یم اغزی ضرر می نشته
پاڼه ګل می زمرد یاقوت مرجان دی
دشاعرخیال‌ته مَی څانګه د جنان دی
تل دغرو دامان په ماباندې رنګین وی
خونه زما لمن نا پاکه او ننګین وی
زما لمن‌ته دګلچین نا پاك لاسونه
نرسېزی یم دغرو باننګه نجو نه
تشبیه‌نکرې زماڅانګه په‌خونین لاس
یا دظلم په سرو وینو کوم ر نګین لاس
که می وپوښتی (فنا)څوك په قیامت کښی
لاس به پورته کړم ناحق خون شهادت کښی

دور پښمو چنجی

دتوت پاڼه‌می خوراك‌دی‌چه‌نبات‌دی ✻ دور پښمو په کفن کښی‌می‌ممات‌دی
دور پښمو په‌چنجی‌مشهور حیوان یم ✻ انسانی خدمت‌نه‌جارز ماحیات‌دی

د شبنم مرغلرې

اې شبنمه دلاله جام کښې سیماب یې
دغوټۍ پیا له کښې عطر د ګلاب یې
ستا هنداره کښې صفا نور او ځلا شته
پر خې ستا په تورې شپې کښې هم رڼا شته
ته د ګل په مخ خولې د شرم اوناز یې
هم د آب هم د آ بر وسپیڅلی راز یې
د شنبلی په تېره څوکه هسې بنکاری
لکه اوښکی وی بنو باندې ولا ړې
داغزی په نښې کښې جوړ د زهر افسون یې
په ساغر د ګل کښې خوږ شربت میګون یې
هسې بنکارې د شنبلیو شین چمن کښې
پا ولې داره شین بخمل د پېغلی تن کښې
ته صد ف یې د سپین غاښ خوله دغوټۍ کښې
یې دستور و ګوشواره غوږ د سپوږمۍ کښې
تورو شپو کښې د چمن شین فرش آسمان ستا
مرغلرې او الماس زلې باران ستا
په نڅا او پټ راځی د شپې چمن ته
بیا په غلا صبایی وخته ځی وطن ته
ته د شپې تورتم کښې جوړ آب حیات یې
خو دورځی بیا وزمه راز د ممات یې
د نسیم په وزرالوزې آسمان ته
ته په لمر مین یې ځی د عشق جهان ته
ته چه والوزې د ګل مخ شی بې آبه
غوټۍ واړه بې پردې شی اې سیمابه

له پستی نه‌ځي دعلوي پاك حرم ته
محوه کېږي له و جوده ځي عدم ته
د حیات اوبه اوهم دمرګ‌سراب یی
دفانی ژوندون تعبیر لکه حباب یی
ته روني اوښکي دستورو دژړا یي
درسته شپه زاړي صبا ته بیا خندایي
ای‌شبنمه ته دتور وشپو تورتم کښی
زاړي او ښکي تو یوي دچا په غم کښی
ګوندي ستابه‌کوم‌یتیم کو نډه‌یادپزی
چه‌دي او ښکي په دي شپه کښی راتو یـږی
یابه ناوي دواده شپه کښی ژړ پزی
په‌الماس ګوته‌سره زرجبری‌ودپزی
یي دآب ، آ برو ، حیـا او صفاټکی
ددرد مند شاعر د زړه د ژړا ټکی
ستا داني زما د نظم آب و تاب دی
هر یو څاڅکی دي په در ګوهر حسا ب دی
په ګلپا نی کښی(فنا)تـه‌زوړشراب‌یـي
دهنر اوشعر جهان کښی‌انقلاب یی

☆ ☆ ☆

مرګ‌او ژوند

طبیعت‌په‌پسر لی کښی ژوندی‌کېږی
بیاپه دوبی کښی پخېږی ځلمی کېږی
شی رنځور دردمندزهیر اوزړ خزان کښی
ژمی‌مری چه ډېر ناتوان‌سپین‌زیری‌کېږی

(c) kotabah.com: The Digital Library

د بز گر چیغه

د وطن دبن نیا ئګی نن ماشومان دی
روزل کښې ددې خاورې آب هوا کښی
د توبی ژړاباران دخدای رحمت دی
خو د زهد فصل سوزی په ریا کښی
چه کرې هغه به ربی لوی متل دی
دحرام تخم حاصل ، حرام زنا کښی
مزرعه به می سمسوره تل مدام وی
د نیکی تخم کرم دزړو بېدیا کښی
دنیت اخلاص اوصدق احسان بز ګر یم
دوفا زړی شنیدم دعښق دنیا کښی
دژوندون حاصل څه نه دی بی عمله
د بقا درمن به واخلم په (فنا) کښی

خپشاوه

خپشاوه که دادب بن په قلم شی
نوبه هله شین زرغوند زړوحرم شی
ای ځلمیه د هپواد دبن مالیار شه
باخبره داځزیږو لسه آزار شه
خپشاوه کړه له محیطه خنډ وخار ټول
چه وطن شی بن بوستان گل و ګلزار ټول

بنایی پري شی د خو درو بو ټو سر ونه
چه یی ګټی ځینی ډ پر وی ضرر و نه
دنهضت بن و بوستان بنه پاك صفا کړه
خطر ناك اومضربوټی ټو ل امحا کړه

ته کړه پاکه د هبواد دپیشرفت لاره
د ظالم او د خاین له خس و خاره
په بر چه که خښاوه د ظلم بن شی
(فنا) هلته به سمسور باغ د وطن شی

تمباکو څه وایی

★ زما پاڼه د چلم د خولی تاج دی ★
★ په لمبو کښی سوزیدل زما معراج دی ★
★ په منلی د یارانو انجمن کښی ★
★ ټرم ډیر خریدا ران په هر وطن کښی ★
★ د لبو ګیو په حلقو کښی می بندیان شته ★
★★★★★★ زولنو کښی می بانډ ډ پر عملیان شته ★
★★★★★★★ که څه هم مضر د بشر زه د روغتیا یم ★★★★★★★
★ د دوکتور طبیب حکیم د رنځ دوا یم ★
★ زه د بشر یم دهغه چه زما مل شی ★
★ کیوچنیان زما عمل کښی بد عمل شی ★
★ له سړو شونډو خو لګیم اخلم چه سیګار یم ★
★★★★★★ پاکی خولی مړدار وم که زه نصوار یم ★
★★★★★★★ که څه هم زما لوګی نا پاك حرام دی ★
★ خوعا قل آزاد انسان زما غلام دی ★
★ بد لوم زر په ایرو دامی کمال دی ★
★ سوزوم پیسی دخلکو دامی چال دی ★
★ لوبی کړم په هوش او فکر د انسان زه ★
★ دبشر ټمیز (فنا) کړمه حیران زه ★

غاټول

د صحرا دوچو شوند وترجمان یم
غم شریك دلعل یاقوت اودمرجان یم
د دښتو نوتما شاکړم ځگرخونه
دوطن غم په سر وو ینو کړم گلگونه
زه له باغ اوله باغوانه بې نیازیـــم
د خونخوار ودرنگینو پنجورازیم
په ښایسته مخ بد نظر په زړه زخمي کړم
داغ په زړه دوچ داگونو بې آبیکړم
زه دسرو ستر گوداوښکو پیاله یم
په سرو وینو لیکل شوې مقاله یم
تورو خاورو ته به ور کړم مه سره وینه
په هوس دسرسبزې په ډېره مینه
دلیلی دښکلی مخ سره هم راز یم
دمجنون داغی لړمون سره دمسازیم
خال په ښکلی مخ داغی کړم په ځگرزه
د مین د زړه له حاله یـم خبر زه
دشهید دقبر سرته بل څراغ یـم
دمزار په شاوخوا یې رنگین باغ یم
دزړه داغ مې درنگین زخم تعبیر دی
زماسور رنگ دشهید دروح تفسیر دی

نا روا خولگی له سرو شونډو ګلګون کړم
تو یول دبېګناه خون لحګرخون کړم
د(فنا) دزړه د زخم لوی شاهد یم
درد منډانو ته دده درنځ قاصد یم

بېګناه ه ته پاک محل جنت نشان یم
ګنهګار و ته دوزخ په دې جهان یم
که مظلوم او بېګناه ه په ما کښې ښند شی
نود دوی د او سپلو آتش فشان یم
د قاتل زانی رهزن او غل د پاره
زه دقید او اسارت نوی جهان یم
یو تور تم یم د الزام په قلمرو کښې
دخاین ژوندی جسد ته ګور ستان یم
لرم شرتګ دزولنو لخنځیر هر ګوټ کښې ه
دخونخوار ظالم دپاره ښه مکان یم
سلطنت یم د یوسف غوندې صادق ته
دخلیل پشان خلیل ته ګلستان یم
په تفسیر دمعمامې (فنا) پوه شه
پېژند نه ګه مې غواړې زه زندان یم

★★★

زرکې ته

تا ته چه گورمه بهار یاد یزی
د پښتونخوا مځکه کوهسار یا دیزی
کله چه گورم د زرکانو ډلې
د مهر یانوسره ښکار یا دیزی
چه ستا د ناز اونخرو تګ ته گورم
هله د یار د ناز فتار یا دیزی
کله چه ستا ښکلی څېره و ینمه
نو د محبوبې تش دیدار یا د یزی
چه ستا نغمې مې غوږ ته ور سیږی
خوږی خبرې د رویبار یا د یزی
چه په قفس کښې ستاسندری واورم
د ګنهګار و ا ستغفار یادیزی
ته چه خوږې مستې بدلې وایې
نو مې (فنا) شیرین ګفتار یاد یزی

گلچین شاعر

د جمال شا ✲ عریم ✲ ځم د خیال چمن ته
✲ ✲ ننوزم بیا د حسن ا و غېز گلشن ته
ټو ✲ لومه د ✲ بنکلا بنایسته گلان زه
✲ ✲ ✲ جو ړو م ځانته د گل نوی جهان زه
✲ دپستې ✲ سینې باغچه کښی گل گلزاردی
✲ د نجلی په غېز کښی موج گل د انار دی
په ✲ ر نگینو لباسو نو آ ر ا سته د ه
✲ د وصال شپه کښی د گلو گلد سته ده
نری ملا ✲ یی گلدسته د سپینو گلو
✲ د ✲ سر و گلو گلد سته یې په منگلو
دا پرسر با ندې ✲ هم ایښی دگل تاج ✲ دی
د✲ د ې وصل د ارمان آ رزو معراج د ی
زې دستر گو په نرگس ✲ کښی شراب څمگه
گلا لی ✲ مخ نی عرق د گلا ب څکمه
دسروشونډوله گلزار یې ✲ غوټی ا خلم ✲
دې غوټی نه ✲ بنه شیر ینه خو لگی ✲ اخلم
چه د ناز د نا زبو په بو ی ✲ مستېزم ✲
بیادعطر و بوی جهان ✲ کښی محوه ✲ کېز م
زه (فنا) شاعر یم عشق زما گلشن ✲ دی ✲
زه بلبل یم د گل ✲ پانه مې کفن دی

خزان

جسم اوروح ماده معنی یو ځای حیو ا ن شو
عقل او نطق ور سر ه یو ځا ی شو انسان شو
دځوا نی ا و پېغلتو ب ژ و ند و ن بهار و
چه دمرگ چپاو پر ې راغی بیا خز ا ن شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

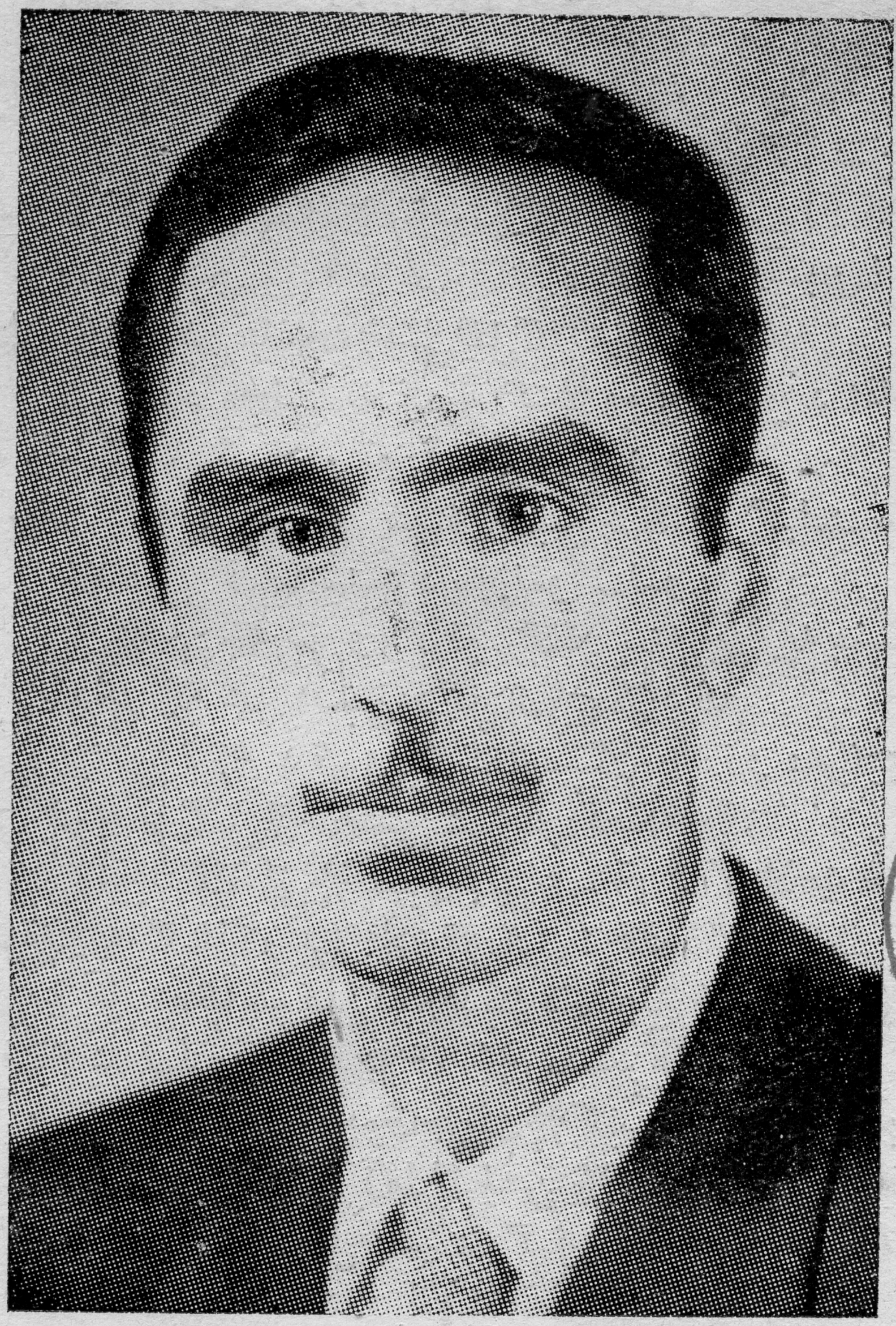

PROPERTY
ACKU
6185

محمد جان (فنا)

پای

څونړۍ کښې دژوندون اومرګ نظام شته ☆ دبقا هیله (فنا) سره مدام شته
چه آغاز انجام دې نشته هغه ته یې ☆ بل ضرور دهر آغاز پسې انجام شته

(c) ketabton.com: The Digital Library

کور ودانی

د بناغلی قندهاری د دولتي مطبعي د رئیس لـه هغي ښی
او په زړه پورې همکـاری له کبله چه ددې کـتاب د چاپولو
په متعلق يې له ما سره کړېده خپله شکریه او دزړه لهکـومی
امتنان د نمانځنی سره هغوی ته څرګندوم.

د بناغلی چراغعلی دحروفچینی مدیر، بناغلی ګلاب الدین مامور
او د محمدرفیق او سخیداد کارکونکو هغه زیار چه دوی ددې
کتاب په بنکلی کولوکښې اپستلی دی دیادونې اوقدر وړبولم
او د دولتی مطبعي دټولوکارکونکو بریالیتوب غواړم «فنا»

د (فنا) نور کتابونه

۱:ـ ګلبرګها دفارسی نثرونومجموعه
۲:ـ د اورلمبی (نظم)
۳:ـ چارګل (نظم)
۴:ـ پتنګ (نظم)
۵:ـ دشاعرخیال (نثر)
٦:ـ فریادی شاعر چاپ شویدی

سمون لیک

مخ	کرښه	ناسم	سم	مخ	کرښه	ناسم	سم
الف	۱۰	تی	ته	۵	٦	زړو	زوړ
د	۴	غوړلیدلی	غوړېدلی	ی	۲۵	رزښت	ارزښت
د	۸	بشرلی	پسرلی	۱٦	۱۳	نندراه	نندارە

(c) ketabton.com: The Digital Library

DE
SHAER PESARLAY

BY

M. JAN (FANA)

APRIL 1961

KABUL

دولتی مطبعه

کابل

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library